ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam........ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.
De Zondags-Editie....... 〃 1.50. Afzonderlijke Couranten...... 〃 0.10.
Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Maandag 26 Maart.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld..........ƒ 1.75.
Iedere regel meer.. 〃 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Zondags-Editie.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 23 Maart (des Avonds).

Gisteren heeft H. M. een bezoek ontvangen van den hertog v. Montpensier. Vervolgens heeft de Koningin een bezoek gebragt aan de hertogin v. Sutherland.

— In het Huis der Lords heeft de hertog van Newcastle gisteren in antwoord op eene tot hem gerigte vraag, te kennen gegeven, dat het Huis waarschijnlijk tot 17 April a.s. verdaagd zal worden.

— De minister van binnenl. zaken, sir G. Cornewal Lewis, is van zijne ongesteldheid, welke hem belette de zittingen van het Huis der Gemeenten bij te wonen, nagenoeg hersteld.

— De gemeenteraad van Londen heeft gisteren besloten aan den Heer R. Cobden, als erkenning zijner verdiensten wegens het tot stand brengen van het Engelsch-Fransch handelstractaat, het eere-burgerregt der City aan te bieden.

— Wat wel eens vroeger op satirischen toon werd voorspeld, is sedert eenigen tijd bewaarheid. De stoom is bij de instrumentale muziek ingevoerd. In het glazen paleis te Sydenham wordt thans het nieuwe instrument, kalliope genaamd, tentoongesteld, dat uit Amerika naar Engeland is overgebragt. Het is een stoomorgel, met metalen pijpen, dat door middel van klavieren bespeeld wordt. De stoom wordt uit den, onder het instrument zich bevindenden ketel, geleid in twee cylinders, en daaruit in de pijpen. Het thans tentoongestelde instrument is nog zeer zwak, dewijl het slechts door middel eener drukking van vijf pond werkt. Maar men kan een soortgelijk instrument vervaardigen, waarin de stoom op 150 pond per vierkante duim gebragt en waaruit dertigmaal sterker toonklank kan getrokken worden. De toon van een instrument met deze drukkingkracht zou men 2¼ Duitsche mijlen ver kunnen hooren. Te St. Louis en New-Orleans heeft men dadelijk van zulke kalliopes voor de torenklokken gebruik gemaakt, en op de kusten van Nieuw Schotland bestaat een lichttoren, waarop reeds door middel van zulk een instrument signalen gegeven worden.

— Sedert de Heer Wilson als buitengewoon commissaris voor de finantiele aangelegenheden met uitgebreide volmagt van het gouvernement des moederlands in Calcutta aangekomen is, heeft de Indische regering een aantal gewigtige besluiten betreffende de finantien genomen. Daaronder is ook een maatregel, welke blijkbaar de strekking heeft om eenen binnenlandschen nijverheidstak aan te kweeken en te beschermen, door de mededinging der buitenlandsche nijverheid te bemoeijelijken. Een dagblad van Bombay, de *Times*, zegt daaromtrent in zijn nommer van 25 Februarij het volgende: „In het moederland zal het publiek zich bezwaarlijk den Heer Wilson als een protectionist kunnen voorstellen; en evenwel heeft zijn nieuw tarief op een zeer gewigtig punt in hooge mate de strekking om de inlandsche nijverheid tegen mededinging te beschermen. Er is namelijk op den invoer van katoenen garens van alle soort een regt gelegd van tien per cent, dat is vijf per cent meer dan tot nog toe. Met welk doel heeft men zich aan het beginsel zoo bezondigd? Er laat zich kwalijk eene andere reden gissen, dan de wensch om de vervaardiging van garen in Indie aan te moedigen. Wij willen evenwel niet beweren, dat het een onverstandige maatregel is. Er zijn in het westen van Britsch Indie reeds katoenspinnerijen, maar deze hebben de mededinging der fabrieken van Lancaster door te staan, en mogen in hare kindschheid wel eenigermate aangemoedigd en ondersteund worden. Men vergete niet, dat het inlandsche fabrijkwezen van Indie door de mededinging van de fabrijken des moederlands te gronde is gegaan. Het zou voor de welvaart van Indie een oneindig groot voordeel zijn, indien er onder de leiding van bedreven Europeanen en met Europesche kapitalen een nieuw fabrijkwezen kon worden tot stand gebragt. Indie is reeds zoo lang door ons uitgeperst, dat deze proefneming van onzen nieuwen minister van finantien geene afgunst bij ons mag wekken."

— Aan den *New-York Herald* wordt uit Nicaragua geschreven, dat de Engelsche gezant bij die republiek instructien van zijne regering heeft ontvangen, om den afstand van het noodige terrein te verzoeken voor den aanleg van een spoorweg door Nicaragua. Deze spoorweg zoude beginnen te El Rio de los Micas, aan den Atlantischen Oceaan, en eindigen te Realejo, aan den Stillen Oceaan.

— De Amerik. bladen geven eene lijst van de stoomschepen, die sedert het jaar 1841 tusschen Amerika en Europa zijn verongelukt, waarbij de Helene Sloman niet is medegerekend, omdat de waarde van schip en lading niet bekend is.

	Verloren Menschenlevens.	Waarde van Schip en Lading.
President, Britsch	130	1,200,000 doll.
Arctic, Amerik	300	1,800,000 〃
Pacific	240	2,000,000 〃
San Francisco	160	400,000 〃
Central America	387	2,500,000 〃
Independence	140	100,000 〃
Yankee Blade	57	280,000 〃
City of Glasgow, Britsch	420	850,000 〃
Union, Amerik	—	300,000 〃
Humboldt	—	1,600,000 〃
Franklin	—	1,900,000 〃
City of Philadelphia, Britsch	—	600,000 〃
Tempest	150	300,000 〃
Lyonnais, Fransch	160	280,000 〃
Austria, Duitsch	456	850,000 〃
Canadian, Britsch	—	400,000 〃
Argo	—	100,000 〃
Indian	27	125,000 〃
Northerner, Amerik	32	75,000 〃
Hungarian, Britsch	120	270,000 〃
Totaal	2779	15,930,000 doll.

Duitsche Post.

WEENEN, 22 Maart. In de laatste dagen zijn de onderhandelingen nopens de aanhechting der Romagna alhier met grooten ijver voortgezet. Zoowel van de Fransche als van de Oostenrijksche zijde waren voorstellen gedaan, om een vergelijk met den Pauselijken Stoel tot stand te brengen en eene openbare breuk te vermijden; doch alle pogingen hebben schipbreuk geleden op de verklaring des Pausen, dat hij van geene onderhandelingen wilde weten, zoo lang de Romagna niet weder onder zijn scepter was gebragt. Alhier vreest men, dat zoodra de aanhechting van de Romagna aan Sardinie officieel zal zijn verkondigd, in de Marken eene revolutionaire beweging zal plaats grijpen, welke der diplomatie nieuwe moeijelijkheden zal berokkenen. Het laatste voorstel, betreffende de Romagna door de Fransche regering gedaan, betrof de bijeenroeping ad hoc van eene conferentie van afgevaardigden, en de verpligting aan Koning Victor Emanuel op te leggen, om tot nader het status quo in de Romagna te eerbiedigen. Inmiddels had de stemming der bevolking plaats, en Keizer Napoleon trok, met het oog op den uitslag dier stemming, zijn voorstel in.

— De jongste nota van den Franschen minister van buitenl. zaken, den Heer de Thouvenel, met het doel om de Oostenrijksche regering in eene meer gunstige stemming te brengen, ten aanzien van de inlijving der Midden-Italiaansche staten bij Sardinie, heeft hier ter stede de gewenschte uitwerking niet gehad. Men beschouwt de bedoelde inlijving als eene kennelijke inbreuk op de bepalingen van den vrede te Zurich, bij welke de regten der wettige souvereinen zijn voorbehouden, en men heeft uit dien hoofde het hervatten der diplomatieke gemeenschap met het hof van Turyn uitgesteld.

— De Prins Metternich heeft eene mededeeling aan onze regering gedaan welke geenszins geschikt is, om het wantrouwen jegens Frankrijk weg te nemen.

— De Heer Richter moet zich bereid hebben verklaard, zijn ontslag te nemen als directeur van het Oostenrijksche Credit-Anstalt. Dat dit ontslag door het bestuur van die inrigting zal worden aangenomen, valt niet te betwijfelen. De Heer Richter heeft tot nu toe geene bekentenis van schuld afgelegd.

— Volgens berigten uit Pesth duren de inhechtenisnemingen aldaar voort. De Paasch-vacantie is voor de studenten en de regtsgeleerden op zes weken verlengd; aan verscheidene hunner is het verblijf in de stad ontzegd. Bij den laatsten oploop zijn ongeveer 30 jongelieden gewond, doch de meeste der bekomen wonden zijn onbeduidend. Slechts een student, met name Serrinyak, zal het met den dood bekoopen.

BERLIJN, 24 Maart. (des Ochtends). In de zitting van het Huis der Afgevaardigden van gisteren, zijn de algemeene beraadslagingen geopend over het wetsontwerp betreffende de indeeling der Kiesdistricten. Door dit ontwerp wil de regering de deelneming der bevolking aan de verkiezingen zoo veel mogelijk algemeen maken. Heden zal de beraadslaging worden voortgezet.

Het Huis der Heeren heeft gisteren aangenomen het ontwerp van wet betreffende het toezigt op het mijnwezen en den toestand der mijnwerkers.

— Bij gelegenheid van den jongsten geboortedag van den Prins-Regent, merkt een der in den zin der liberale partij geschreven dagbladen het volgende op: „De bevolking van de residentie, zoowel als van geheel Pruisen, is den Prins dank verschuldigd voor het herstel der heerschappij van de wet en van den eerbied voor het regt. De willekeur van de politie heeft opgehouden en het volk is ontlast van een druk, die de gemoederen verbitterde en de vrije ontwikkeling van den geest verhinderde. De politieke vervolgingen zijn ter zijde gesteld en alzoo heeft de Prins-Regent niet alleen in Pruisen, maar in geheel Duitschland, der menigte een nieuw leven ingeboezemd, en in den tijd van achttien maanden zijne beste pogingen aangewend om de verwrongen betrekkingen van het verledene te verbeteren. Moge de toekomst met zwarte wolken bezet zijn, zij kan ook grootsch worden voor een volk, hetwelk eenstemmig met zijnen Regent „voorwaarts" streeft voor het behoud zijner grondwettige beginselen en van de eenheid, de magt en de vrijheid van het Duitsche vaderland."

— De *Kölnische Zeitung* besluit een betoog over de tegenwoordige politiek van Keizer Napoleon aldus: „De Keizer der Franschen bedriege zich niet: in Europa is geene stem, welke zijne trouweloosheid niet vervloekt. De inlijving van Savoye en Nizza is buitendien een zeer gevaarlijke maatregel. Op andere regeringsmaatregelen kan Napoleon terugkomen; op deze niet. Savoye is voortaan de eeuwige tegenspraak van al zijne fraaije verzekeringen en beloften. Voor het oogenblik mag hij het geraden achten, van verdere veroveringszucht niets te laten blijken, doch Europa heeft voortaan de argus-oogen op elk zijner bewegingen gevestigd. Aan het vertrouwen is de bodem ingeslagen. De coalitie van het wantrouwen is in geheel Europa reeds tegen hem gesloten. Alle natien nemen voorzorgsmaatregelen tegen het gemeenschappelijk gevaar, en de Napoleons op den troon van Frankrijk worden thans reeds als de gemeenschappelijke vijand van Europa beschouwd. Het zal, in geval van nood, tegen hem zamenspannen als vroeger tegen zijn veroveringszuchtigen oom, en Victor Emanuel zal alsdan de eerste zijn, die zich bij de coalitie aansluit, om zijn stamland terug te vorderen."

— Men berigt uit Petersburg, dat aldaar aan de universiteit een leerstoel voor de aestetica zal worden opgerigt; als zoodanig zal worden benoemd de Heer Tawloff, welke vroeger te Kiew met het beste gevolg dat vak heeft gedoceerd. Ten opzigte van de hervormingen bij de vloot en het marinewezen in het algemeen, verneemt men dat de grootvorst Constantijn volmagt heeft verkregen om de voorgestelde hervormingen binnen den tijd van vijf jaren in te voeren. De havens zullen verdeeld worden in havens van de eerste en tweede klasse. Tot de eerstbedoelden behooren Kroonstadt, Petersburg, Archangel, Astrokan, Nikolajew en Nikolajewsk; die van den tweeden rang zijn: Sweaborg, Reval en Sebastopol, waartoe nog behooren de volgende marinestations: Baku, Astrabad en Petrowsk aan de Kaspische zee, Constantinowk, Suckum Kale en Poti aan de Zwarte zee. Men ziet hieruit, dat de Russische regering groot gewigt hecht aan hare nieuw verworven bezittingen aan de Amur, daar Nikolajewsk tot krijgshaven van den eersten rang is verklaard, terwijl tevens het gewigt van de vaart op de Kaspische zee duidelijk blijkt uit de bijzonderheid, dat daaraan ligt eene krijgshaven van den eersten en drie van den tweeden rang.

— Het verbruik van Champagne in Rusland is in de laatste 30 jaren verviervoudigd. In de jaren 1824 tot 1828 werden van dezen wijn uit Frankrijk ingevoerd voor eene waarde van 576,266 Z. R. In 1852 was dit bedrag 2,380,382 en in 1856 2,168,076 Z. R.

FRANKFORT, 23 Maart. Van eene goed onderrigte zijde zijn mededeelingen ontvangen, welke het berigt bevestigen, dat de onderhandelingen betreffende den Rijntol, eene goede uitkomst beloven; men verwacht zoo al niet eene geheele afschaffing, dan toch eene hoogst aanzienlijke vermindering van dien tol. Te Neurenberg zijn op dit oogenblik commissarissen der Duitsche Rijn-Oeverstaten tot het houden van conferentien bijeen, waarin deze aangelegenheid zal worden behandeld.

— Uit Munchen wordt berigt, dat bij het ministerie van oorlog tot eene groote uitbreiding van de geweerfabriek te Amberg is besloten en dat men ook bij het personeel der militaire geneeskundige dienst van het Beijersche leger, talrijke bevorderingen en benoemingen te gemoet ziet; terwijl nog andere belangrijke maatregelen van het ministerie van oorlog verwacht worden en in het hoofd-depot van kleeding en wapening te Neurenberg, de grootste bedrijvigheid heerscht. Dit alles, gevoegd bij de alom zich uitende vaderlandslievende gezindheid van het Beijersche volk, welke zelfs in de hoogere kringen zich openbaart, is de beste wederlegging der verachtelijke beschuldiging, dat Koning Max van Beijeren met Keizer Napoleon in onderhandeling zou staan, om aan dezen het schoone land, waar zijne wieg en die zijner voorouders stond, af te staan op dezelde wijze als het Savooische Koningshuis op dit oogenblik de plek, waar het geboren werd, verkoopt.

— Uit zekere bron verneemt men, dat het gerucht, volgens hetwelk Oostenrijk binnen eenige weken een observatieleger van omstreeks 60,000 man in zuidelijk Tyrol zou bijeentrekken, van allen grond ontbloot is. Tot eenen zoo doortastenden maatregel ontbreekt tot op dit oogenblik nog alle aanleiding. Daarentegen bevestigt het zich, dat de vestingen in het Venetiaansche al meer en meer met geschut en krijgsvoorraad worden voorzien.

— Volgens de dagbladen uit Italie is de graaf de Reiset met eene nieuwe zending naar het schiereiland belast. Deze diplomaat, die gevolmagtigd minister van den Keizer der Franschen bij de groothertogen van Hessen en Nassau is, houdt thans te Darmstad zijn verblijf. De graaf nam den 14den dezer aan het diner deel, dat voor den verjaardag van de groothertogin Mathilde gegeven werd en waarop verscheidene aanzienlijke personen genoodigd waren.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 23 Maart.

Op denzelfden tijd, dat eene deputatie uit Savoye bij den keizer op de Tuilerien ten gehoore is ontvangen en hem adressen ten gunste der inlijving bij Frankrijk heeft overhandigd, heeft eene deputatie uit Nizza zich naar Parijs begeven, ten einde den keizer te verzoeken die stad, voor het geval dat Nizza niet met Sardinie vereenigd mogt blijven, tot eene vrije stad te verheffen.

— Nadat de keizerlijke aanspraak gisteren was bekend geworden in Savoye, zijn in de meeste steden van dat gewest de woningen met Fransche vlaggen versierd.

— De houding van Zwitserland ten aanzien van den afstand van Savoye aan Frankrijk, begint hier meer en meer de aandacht te trekken. Allerwege werd hier heden verhaald, dat Zwitserland reeds zoo ver gegaan is, van zijne troepen in Chablais en Faucigny te doen binnenrukken. Niettegenstaande dit berigt, wanneer het zich bevestigt, geenszins van belang ontbloot is, aangezien Zwitserland ongetwijfeld onder den invloed van Pruisen en Engeland handelt, heeft de beurs zich heden ferm staande gehouden, overtuigd als zij is, dat de inlijving van Savoye zonder ernstige botsingen tot stand zal komen. De *Patrie* heeft trouwens verzekerd, dat de Sardinische troepen in Savoye bevel hebben ontvangen om zich van lieverlede op Turyn terug te trekken, ten einde achtereenvolgens voor de Fransche troepen plaats te maken, aan wie het blad eene schitterende ontvangst voorspelt. Dit laatste zal de ondervinding moeten leeren.

— De generaal Partouneaux, die te Menton is geboren en thans met het bevel over de kavallerie te Lyon is belast, wordt genoemd als het opperhoofd der nieuwe militaire divisie, welke Savoye zal bezetten.

— Het bevestigt zich, dat dit jaar troepen zullen worden gekampeerd te Chalons, te Luneville en te Helfaut. Verder spreekt men van een observatie-corps, hetwelk bij de Alpen zal worden geconcentreerd. Het doel dezer troepen-vereenigingen zou alleen zijn de oefening van jonge soldaten.

— Zoodra de inlijving van Savoye en Nizza tot de *faits-accomplis* zal behooren, zal Marseille tot het middenpunt gemaakt worden eener groote militaire divisie, waarin zes departementen zullen opgenomen worden en die onder het bevel zal staan van den maarschalk Vaillant. Men hoopt daardoor ook eenige meerdere levendigheid bij te zetten aan den thans zoo vreeselijk kwijnenden handel van Marseille.

— Eene zeer aanzienlijke verkooping heeft dezer dagen alhier plaats gehad, nl. die van de schilderijen-verzameling van wijlen den Heer Piérard van Valenciennes. Zij duurde twee volle dagen. Op den eersten werden 52 schilderijen verkocht, welke 205,612 frs. opbragten; den volgenden dag 50 schilderijen, die 209,108 frs. hebben opgebragt, te zamen dus 102 schilderijen en 414,720 frs. De opgaaf, welke wij laten volgen, zal menigen kenner bevreemden, daar zij zullen ontwaren, dat zekere meesters beneden den gewonen koers zijn gebleven; dit heeft echter eene natuurlijke oorzaak. Van vele dezer schilderijen was het doek in geen besten staat, andere gebarsten, sommige geretoucheerd. Velen, die in gaven toestand 25- of 30,000 frs. zouden hebben opgebragt, zijn voor 2 à 3 duizend verkocht. Wij moeten hier aanmerken, dat sommige meesters van den eersten rang, wier voortbrengselen breed van behandeling zijn, door de liefhebbers van schilderijen minder gezocht zijn dan de meesters van minderen rang, wier penseelgewrochten gelikt zijn. De ware kenners hebben bij deze veiling de gelegenheid gehad om goede zaken te doen, gelijk zal blijken uit de onderstaande cijfers:

Een watermolen, van Everdingen, prachtige schilderij, heeft slechts 1100 fr.; een maanlicht, van A. v. d. Neer, 4625 fr.; de eendenpoel, van J. Ruysdael, middelmatig, 3950 fr.; eene aanzienlijke dame, E. v. d. Neer, 3750 fr.; zeegezigt, S. Ruysdael, schilderij van den eersten rang, 780 fr.; Ommeganck daalt in prijs, twee schilderijen van dezen meester zijn verkocht voor 8200 fr., en 2250 fr.; dieren van Verboeckhoven 4250 fr; eene andere schilderij van denzelfden meester 1100 fr.; eene herberg van Teniers 2200 fr.; stil leven, van J. Weenix 5000 fr.; zeegezigt, van van Capelle 3000 fr.; Jan Steen, de zieke vrouw, uitmuntende schilderij, 5850 fr.; Philips Wouwermans, vroeger door een Brusselsch kunstkooper verkocht voor 5000 fr., is toegewezen voor 25,700 fr. aan den Keizer, zij stelt voor een ruiterij-gevecht; eene valkenjagt van denzelfden 18,800 fr.; Berchem, boeren rustplaats 4600 fr.; A. Ostade, het vlaamsche drietal, 6850 fr.; eene herberg, Teniers, 14,100 fr.; twee schilderijen van van Mieris, 6500 en 3600 fr.; een afgestegen kurassier, Karel Dujardin, 17,000 fr., voor het museum te Brussel aangekocht; A. Cuyp, landschap, 7000 fr.; van der Heyden 2005 fr.; A. Ostade, de lierspeler, eene zeer kleine schilderij, een waar meesterstuk, 25,100 fr.; Terburg, het toilet (beschadigd), 5300 fr.; van Ochterveldt, liefdadigheid, uitmunde schilderij, te geef voor 900 fr.; van Os, bloemen, 900 fr.; van Dael, bloemen, 2180 fr.; een klein portret, een graauwtje, Rubens, 1030 fr.; een portret, Rubens, 13,700 fr.; Jan Both, landschap, 2400 fr.; de Heem, stil leven, 2200 fr.; Dietricy, een park, 4010 fr.; Everdinge, prachtig zeegezigt, 3710 fr.; een binnenhuis, P. de Hooghe, zeer fraaije schilderij, te geef 3000 fr., aan den Hr. Blanc; eene andere schilderij van den zelfden, 2500 fr.; A. v. d. Neer, schaatsenrijders, een meesterstuk, 6000 fr., den Heer Bischoffsheim; J. Ruysdael, Zweedsch landschap, 12,600 fr.; een watermolen, van denzelfden, 1950 fr., den Heer Blanc, deze schilderij was op de veiling van het kabinet van Paul Périer verkocht voor 5000 fr.; van Huysem, bloemen, 6100 fr.; het portret van G. Dou, door hem zelven; door de kunstbeoefenaars niet hoog geschat, maar door de liefhebbers zeer bewonderd, 37000 fr., den Heer Baring; Hobbema, een landhuis, 6400 fres; den graaf de Morny; de schilderij is beschadigd, maar het is te geef; Wynants, landschap, lieve schilderij, 2500 fr., den Heer Bischoffsheim; Teniers, Boerenkermis, fraaije schilderij, een weinig flets, 22000 fr,; zeegezigt, van de Velde, 14,550 fr.; een concert, toegeschreven aan Watteau, 1650 fr. Een Rembrandt, welke niet echt was, is niet verkocht; zoo zijn ook een Adriaan van de Velde en een Jan Steen ingehouden als van twijfelachtige echtheid. De Heer Meffre, een der meest ervaren kunstkoopers, had evenwel de echtheid daarvan gewaarborgd en vele kunstkenners waren zijn gevoelen toegedaan.

— Omtrent het thans opgeheven dagblad *l'Algérie Nouvelle* wordt nog medegedeeld, dat er tusschen een der redacteurs en den generaal Youssouf dezer dagen een tweegevecht heeft plaats gehad, ten gevolge van eenige in dit blad voorkomende artikelen, waarin laatstgenoemde in een ongunstig licht werd gesteld. De generaal, die hiervan eerst onlangs kennis had gekregen, begaf zich onmiddellijk na die ontdekking, vergezeld van twee getuigen, naar het bureau der redactie, waar hij gebiedend eischte, dat men hem den schrijver dier stukken zou noemen. Een der Heeren zich als zoodanig hebbende doen kennen, werd daarop terstond tot een tweegevecht uitgedaagd, hetwelk ten spoedigste plaats had, met het ongunstig gevolg, dat hij eerst in den regterarm en in de zijde eene ligte en daarna in de borst eene meer ernstige wonde bekwam, in weerwil waarvan het duel toch werd voortgezet. Door eene beweging met de linkerhand, die volgens afspraak vóór den aanvang van het gevecht geoorloofd was, werd hem intusschen de linkerarm letterlijk doorboord, terwijl de degen van den generaal, bij de hevigheid van den stoot, in de wonde zelve door midden brak. Gelijk men wel kan nagaan, is dan ook deze kwetsuur van een meer ernstigen aard. Volgens het berigt was het de Heer Duvernois, volgens een ander berigt evenwel was het de Heer Faviello, die den generaal zoo moedig het hoofd heeft geboden.

— De Staatsraad van het Zwitsersche kanton Waadtland loofde onlangs een prijs van 1200 francs uit aan den schrijver van de beste verhandeling over het in den tegenwoordigen toestand der maatschappij billijkste belastingstelsel. De Heer Emile de Girardin, wiens aandacht op deze uitschrijving gevallen was, heeft nu een brief aan den voorzitter van den genoemden Staatsraad gerigt, waarin hij zegt dien prijs te willen verdubbelen, bijaldien de bekroonde verhandeling het betoog geleverd heeft, dat van al de in het programma opgesomde belastingen, die op het kapitaal, met uitzondering van alle overige, de billijkste is.

— De *Gazette de France* deelt een vrij zonderling feit mede. De generaal Lamoricière zou zijne diensten aan den H. stoel hebben aangeboden. Hij zou het ministerie van oorlog en het opperbevel over het pauselijk leger op zich nemen. Dit berigt vereischt bevestiging.

— Vele hier verblijf houdende Engelschen en ook eenige Franschen vertrekken nog altijd naar Rome, in de hoop van er getuigen te kunnen zijn van de plegtigheden van de excommunicatie van Victor Emanuel.

— Het officiele dagblad van het pauselijke gouvernement berigt in zijn nommer van 16 dezer, dat de Paus weder uit onderscheidene landen offeranden van Katholieken ontvangen heeft, en zegt dat er op die wijze reeds meer dan honderd duizend scudi (of ƒ 250,000 Nederl.) in de pauselijke schatkist is gevloeid, ongerekend de sommen, welke zich nog in de handen van onderscheiden nuntiussen bevinden.

— Een brief uit Florence meldt, dat men het paleis Pitti in gereedheid brengt, om den Prins de Carignan te ontvangen, die het binnen eenige dagen zal betrekken. Daar Florence weldra geene hoofdstad meer zal zijn, maar de eenvoudige hoofdplaats eener provincie, zoo hebben verscheidene legatien het bevel ontvangen om deze stad te verlaten.

Toscane zal geen vice-Koning verkrijgen zooals men gedacht had, maar een eenvoudigen gouverneur-generaal; het zal alleen den gemeenteraad en de provinciale staten behouden, die met de plaatselijke administratie belast zijn.

— Als eene bijdrage tot de geschiedenis van het huis van Savoye diene het volgende: Ofschoon de Savoyaards Fransch patois spreken en de meeste namen der plaatsen even als hunne geslachtsnamen, een Franschen klank hebben (getuige hiervan de naam Savoye zelf, die afgeleid is van Sabaudia, een gebied der Allobrogen, en voor het eerst in de 4de eeuw vermeld wordt), is evenwel zijne geschiedenis even als zijn nationale leven, uitgezonderd de korte tusschenruimte van het Napoleontische beheer, steeds met Italie, en nooit met Frankrijk verbonden geweest. De graven van Savoye, wier nakomelingen de tegenwoordige Koningen van Sardinie zijn, waren oorspronkelijk Duitsche rijksvasallen. Het Savooische huis stamt van ouden Saksischen adel af. Het heeft niet aan pogingen ontbroken, om het regtstreeks te doen afstammen van den tegenstander van Karel den Groote, Wittekind; deze genealogie behoort echter tot hetzelfde gebied der fabelen, hetwelk de in dien zelfden tijd levende Aleramische markgraven

van Montserrat, de mededingers der Savoyaards, tot nakomelingen van Keizer Otto I verklaarde. De oudste stamvader der graven en latere hertogen van Savoye, wiens naam met zekerheid bekend en historisch aangenomen is, was eene zekere Berthold, graaf van Maurienne, een Saksisch vorst, die in het begin der elfde eeuw leefde en door den Bourgondischen Koning Hendrik II tot zijn rijks-vicaris werd benoemd. Door huwelijken en opdragt van leenheerschap, kwam allengskens geheel Savoye onder de heerschappij der graven van Maurienne. In 1284 kocht graaf Thomas I, die door den Keizer tot vicaris-generaal van Lombardije aangesteld werd, de stad Chambery. Philips I van Savoye trok zich in 1268 de zaak dsr inwoners van Bern (Zwitsers) aan, welke Keizer Rudolph van Habsburg wilde onderwerpen, en van dien tijd af, verkeerden de Savoyaards met Oostenrijk in onmin. Het huis Savoye, hetwelk intusschen het wederspannige Turyn aan zich had weten te onderwerpen, splitste zich op het einde der 13de eeuw in twee gedeelten. Piëmont en Savoye, maar in 1418 stierf het eerste weder uit en kort na de hereeniging werd Savoye door Keizer Sigismund tot een hertogdom verheven. De Vorsten uit dit huis hadden deel aan al de oorlogen, die in de middeleeuwen in Italie werden gevoerd. Onder anderen waren zij ook in een oorlog met de Anjou's gewikkeld, toen deze zich van de kroon van Napels hadden meester gemaakt, en de hedendaagsche Turynsche commentatoren van Dante meenen de voorouders van Victor Emanuel onder de Gibellinen aan te treffen, wien de dichter in zijne Divina Commedia de heerschappij over Italie voorspelde.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 24 Maart.

Het Russische orgaan *le Nord* is zeer verstoord over het protest van Zwitserland ter zake der inlijving van Savoye. Volgens dat blad schreeuwt Engeland en laat het ook Zwitserland schreeuwen over schending der tractaten, welke laatste staat welligt minder dan eenig ander de tractaten van 1815 als onschendbaar behoort te beschouwen, nadat het Neufchatel, hetwelk volgens die tractaten aan Pruisen toekwam, met goedvinden van Europa heeft bekomen, ten gevolge van de onderhandsche bemoeijingen van Frankrijk. *Le Nord* spoort de Zwitsers tot onderwerping aan, en meent, dat voortdurend beklag van hunne zijde, hetwelk weerklank vindt in Engeland en Duitschland, welligt meer dan iets anders den vrede en de veiligheid van Europa in de waagschaal zal kunnen stellen.

— De jeugdige te Parijs woonachtige Nederlandsche componist Eduard de Hartog is te Brussel aangekomen en zal daar eenigen tijd doorbrengen.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 25 Maart.

Bij koninklijk besluit van 21 Febr. 1860, N°. 101, is op het rekest van A. F. Insinger, te Amsterdam, in hoedanigheid als benoemd directeur eener aldaar onder titel van: *de Rijstpelmolen de Vriendschap*, opgerigte naamlooze vennootschap, bewilliging verleend tot oprigting dier vennootschap, op den voet en onder de voorwaarden als bij de op den derden Februarij laatstleden voor den Notaris Louwerse en getuigen te Amsterdam verleden acte van oprigting is overeengekomen.

Z. M. heeft aan J. Pronk Jbz., op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester van Landsmeer, en tot burgemeester dier gemeente benoemd G. C. Fabius, ten einde deze betrekking gelijktijdig met die van burgemeester van Buikslooт te bekleeden.

Z. M. heeft aan Jhr. Mr. J. C. Martens van Sevenhoven, op zijn verzoek, met 1 April aanstaande, eervol ontslag verleend als president van het provinciaal geregtshof in Utrecht; onder dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten, door hem in regterlijke betrekkingen aan den lande bewezen.

Z. M. heeft benoemd tot raadsheer bij het geregtshof van Noord-Holland den Heer Mr. Asser, regterplaatsvervanger bij de regtbank te Amsterdam.

Z. M. heeft benoemd bij het 4de reg. drag., tot komm. van het corps, den luit.-kol. J. W. Copes van Hasselt, van het 5de reg. drag.; tot ritm. 3de kl. (naar ouderdom van rang), den 1sten luit.-adj. Jhr. J. G. A. van Spengler, van het 2de reg. drag.; bij het 5de reg. drag., tot ridm. 3de kl. (naar ouderdom van rang), den 1sten luit. W. de Fremerij, van het 1ste reg. drag.

Z. M. heeft tot lid der staats-commissie tot onderzoek der koloniale remise-rekening over 1858, benoemd den Heer Mr. W. Wiardi Beckman, lid van den raad van state, en zulks ter vervanging van den Heer Mr. J. A. Mutsaers, sedert benoemd tot Minister voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst.

Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van den 25sten Februarij jl., N°. 61 het departement van oorlog te magtigen, om de miliciens der ligting van 1859, die bij de verschillende corpsen van het leger in reserve zijn gesteld, tegen den 17den April aanst. in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden; en wel die, welke tot het wapen der kavalerie en de regementen veld- en rijdende artillerie behooren, in het algemeen voor den tijd van een jaar; en die, welke bij het wapen der infanterie en de drie regementen vesting-artillerie, het corps pontonniers en het bataillon mineurs en sapeurs zijn ingedeeld, voor den tijd van zes maanden. Bij bovengemeld besluit zijn tevens dezelfde bepalingen gemaakt, als ten aanzien der reserve van 1852 zijn medegedeeld, met dien verstande, dat de sub 2 bedoelde loting bij de corpsen op den 1sten Julij aanstaande zal plaats hebben. In verband hiermede is door het departement van oorlog bepaald, dat onder de thans in activiteit op te komen miliciens ook behooren te worden begrepen diegenen, welke bij de ligting van 1859 voor het buitengewone contingent, ter vervanging van ontbrekende manschappen der ligtingen van 1856, 1857 en 1858 aangewezen, doch even als de overige miliciens van 1859, in reserve zijn gesteld geworden.

Krachtens Zr. Ms. besluit van den 21sten dezer, N°. 61, wordt het schroefstoomflottille-vaartuig Hector, thans liggende te Amsterdam, doch hetwelk naar Willemsoord zal worden overgevoerd, met den 16den April aanstaande in dienst gesteld en het bevel daarover opgedragen aan den luitenant ter zee 1ste klasse P. M. van der Haak. Op dien bodem worden met dien datum geplaatst: de luitenants ter zee der 2de klasse J. W. F. Frucht en E. L. Ehnle; de officier van gezondheid der 3de klasse F. J. C. Broers; en de adjunct-administrateur J. A. Lagaay.

Door Z. M. is beslist, dat de besluiten van de gemeenteraden tot uitgifte, in koop of huur, van grafruimten op de algemeene begraafplaatsen, als zijnde eene geheel eigenaardige beschikking over een gedeelte dier begraafplaatsen, niet vallen in de termen van art. 194 der gemeentewet. Gedep. Staten van Zuid-Holland hebben hierop, bij besluit van 13 Maart jl. aan de gemeentebesturen kenbaar gemaakt: *a.* dat, volgens voormelde Koninklijke beslissing, de besluiten van de gemeenteraden strekkende tot uitgifte in huur of koop van grafruimten op de algemeene begraafplaatsen, niet vallen in de termen der bepaling van artikel 194 der gemeentewet, en derhalve de goedkeuring dezer vergadering niet behoeven; *b.* dat evenééns buiten de toepassing der voormelde bepaling van art. 194 vallen en mitsdien onder geene goedkeuring dezer vergadering vereischt wordt op de raadsbesluiten tot den openbaren verkoop door de gemeentebesturen van veldgewassen, riet, biezen en hakhout, daar deze voorwerpen zijn te beschouwen als gewone vruchten van den grond, die op hunnen tijd van den grond gescheiden moeten worden, wil de eigenaar zich geen nadeel toebrengen; en *c.* dat, daarentegen wel aan de goedkeuring dezer vergadering zijn onderworpen en derhalve de bepaling van voormeld art. 194 toepasselijk is op de raadsbesluiten tot openbaren verkoop door de gemeentebesturen van op stam staande boomen, op grond dat die, ook in den zin van art. 562 van het Burg. Wetboek, tot de onroerende goederen behooren.

Bij beschikking van den minister van binnenlandsche zaken van 21 Maart 1860, is aan den Heer J. J. van der Maaden, expediteur te Amsterdam, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene schroefstoomboot dienst tot vervoer van reizigers en goederen van Amsterdam naar Gouda, Rotterdam, Dordrecht en Middelburg en terug.

De minister van financien heeft te kennen gegeven, dat wachtgelden, zoowel voor de toepassing van het Koninklijk besluit van den 26sten Dec. 1859, N°. 92 als voor de toepassing van het besluit van den 21sten Oct. 1859, N°. 68, met pensioenen kunnen worden gelijk gesteld en de ten dezen gestelde vraag in zoo verre toestemmend kan worden beantwoord, zoodat er in berust zal worden, wanneer de mandaten of ordonnancien van betaling en betaalsrollen tot uitbetaling van wachtgelden, ten laste van provincien of gemeenten, waarvan het jaarlijksch bedrag de som van *f* 300 niet te boven gaat, onder de bij het Koninklijk besluit van 26 Dec. 1859, N°. 92 gestelde voorwaarden op ongezegeld papier worden afgegeven,

De Minister van Staat, Minister van Kolonien, gelet op art. 10 van de wet van 1 Mei 1854 (*Stbl.* N°. 75), heeft ter algemeene kennis gebragt, dat in 1859 voor Nederlandsch Indie zijn geslagen 40,800,000 centen en 219,600,000 stuks halve centen, te zamen 260,400,000 stuks, ter nominale waarde van *f* 1,506,000, zoodat, met bijvoeging van het vroeger geslagene, bij het einde van dat jaar in het geheel aan koperen pasmunt waren vervaardigd:

80,029,886	stukken van	2½	cent,	dat is	*f* 2,000,747.15,
393,451,245	" "	1	"	" "	3,934,512.45, en
320,788,017	" "	1½	"	" "	1,603,940.08½,

te zamen 793,269,148 stukk. ter nominale waarde van *f* 7,539,199.68½.

Dat geene verdere aanmunting van zilveren pasmunt voor Nederlandsch Indie heeft plaats gehad, zoodat het daarvan vroeger vermeld nominaal bedrag van *f* 9,625,000 onveranderd is gebleven.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul-generaal in de Havannah, is bij Koninklijk besluit de vroeger toegestane invoer op Cuba van vee en eijeren, tegen verminderde regten verlengd geworden.

In eene der provinciale directien heeft zich de vraag voorgedaan, op welke wijze de aanslag in het patentregt van een meelfabrikant, met een molen, voor eigen rekening werkende, moet worden geregeld. Dit bedrijf komt, blijkens resolutie van den minister van staat en van financien in de hoofdzaak geheel overeen met dat van korenmolenaar, zoodat bedoelde fabriekant voor zijn molen, naar § 1 *a* en voor de bereiding voor eigen rekening, naar § 3 van tabel 3 der wet, behoort belast te worden.

In de zitting van den gemeenteraad allhier, zal op Woensdag e. k. het volgende in behandeling worden gebragt: de voordragt van de commissie rentegevende eigendommen tot afstand van grond aan N. en J. T. van der Naaten; voortzetting der beraadslaging over de voordragt van Burg. en Weth. tot goedkeuring van een concept-reglement voor de Stads Bank van Leening, met de daarop voorgestelde amendementen.

Het Festival Musicale, dat gisteren avond door Mevr. Rosa de Vries in het Park werd gegeven, met medewerking van den Heer Federigo Consolo, violist uit Brussel, en den Heer Edoard Compta, pianist uit Madrid, was minder bezocht dan het vorige. Mevr. de Vries zong met hare gewone virtuositeit eene aria uit *Lucrezia Borgia*, een bolero uit de *Vêpres Siciliennes*, een cavatina uit *Semiramis*, en het groote aria van de Konigin der Nacht, uit de *Tooverfluit* van Mozart. De drie eerstgenoemde compositien werden door haar uitstekend gezongen, en met luide blijken van goedkeuring bekroond; doch de voordragt van het Mozartsche aria heeft niet aan onze verwachting beantwoord. Het scheen ons toe, dat Mevr. de Vries beter te huis is in de Italiaansche bravour, dan wel in de Duitsche klassieke stijl, en dat zij zich niet had moeten wagen aan het zingen van deze Aria; want wij moeten bekennen, dat wij deze compositie dikwerf door zangeressen, die niet den roem, noch de bekwaamheden van Mevr. de Vries hadden, beter hebben hooren voordragen. De zang van Mevr. de Vries miste de reinheid van toon en geacheveerdheid van voordragt. De Heer Consolo speelde het derde vioool-concert van *Vieuxtemps* en een air-varié van denzelfden componist. Deze violist bezit eene tamelijk breede behandeling van den strijkstok, speelt niet zonder gevoel en heeft veel technische vaardigheid, ofschoon het te bejammeren is, dat hij bij die verdiensten niet altijd strikte zuiverheid van intonatie voegt. De Heer Compta speelde op eene verdienstelijke wijze, met orkest-begeleiding, het piano-concert van C. M. von Weber en een serenade van Mendelsohn. Het scheen ons echter toe, dat het locaal te groot is voor een pianist, om zich met een goeden uitslag van zijn werk te kunnen vleijen. Beide artisten werden in meerdere of mindere mate toegejuicht. Door het orkest werden onder leiding van den Heer W. Stumpff (die ook de verschillende accompagnementen dirigeerde) de ouvertures *Lorenzo Aldini*, van Eduard de Hartog, en *le Lutin de Culloden*, van A. Berlijn, met goed succès ten gehoore gebragt.

Gisteren avond had er in de Fransche Manège, onder directie van den Heer Prosch, eene groote uitvoering plaats van de in de Manège gevestigde Caroussel-Societeit. De groote opkomst van Heeren leden en genoodigden met hunne Dames, bewees de voortdurende belangstelling die deze societeit blijft genieten. De voor dien avond bepaalde manoeuvres bestonden in: 1°. Entrée manoeuvre, gereden door 12 Heeren, 2°. Manoeuvre voor 4 ruiters; 3°. Jeu de Rose; 4°. Quadrille, gereden door 8 Heeren waarvan 4 als Amazones en 5°. Manoeuvre à la Flèche. Elk medewerkend lid spande zich blijkbaar in; opdat de Manoeuvres zoo correct mogelijk mogten worden uitgevoerd, dat zij daarin volkomen zijn geslaagd, hebben hun de zoo welverdiende luide toejuichingen bewezen. Reeds meermalen hadden wij het genoegen den Heer Prosch onze hulde te brengen. voor het dresseren en berijden van schoolpaarden. Die hulde brengen wij op nieuw voor het dresseren en berijden van het schoolpaard Arabeska; wij herhalen wat hem gisteren avond als uit één mond is toegeroepen, Bravo! De Manège was prachtig gedecoreerd en schitterend verlicht. Goede muziek van het regiment dragonders begeleidde de uitvoeringen. Dank zij toegzbragt aan de verschillende leden der societeit, die hetzij in meerdere of mindere mate hebben medegewerkt, om deze uitvoering zoo luisterijk mogelijk te doen zijn.

Uit de handelingen der Hervormde synode van 1859 over het jaar 1858 blijkt, dat de algemeene classicale kas, aan toelagen uit 's rijks kas, bijdragen van de gemeenten en eenige andere sommen, te zamen heeft ontvangen *f* 72,962.31½, en dat de uitgaven te zamen bedroegen *f* 72,282.93, van welke uitgaven die voor de classicale besturen en ringvergaderingen, provinciale kerkbesturen en voor de zamenkomst der synode en der synodale commissie de voornaamste zijn. Eene som van *f* 5005.76 is uitgespaard op de kerkvisitatien, welke gestort is in het algemeene synodale weduwenfonds. Dit fonds had eene ontvangst aan contributien en renten, benevens een legaat van *f* 1000, te zamen *f* 47,462.19½ en eene uitgave van *f* 47,439.43½, onder welke een aankoop van 17½ certificaten à duizend gulden 2½ pCt. W. S., zoodat het fonds in bloeijenden toestand verkeert. Het fonds voor noodlijdende kerken en personen ontving *f* 55,659.17½; de collecte bragt bijna de helft op. De uitgaven bedroegen *f* 55,275.23. Het fonds ter verbetering van de schraalste predikants-tractementen ontving *f* 7836.28, de uitgaven bedroegen *f* 7548.12½, onder welke *f* 2500 ter verhooging van die tractementen is verstrekt en aankoop van drie certificaten à duizend gulden 2½ pCt. W. S.

Het Amsterdamsche Schaakgenootschap heeft eene circulaire rondgezonden, waarbij de aandacht der liefhebbers van dit edele spel gevestigd wordt op deze inrigting, die sedert het jaar 1822 alhier bestaat. Wij hopen, dat de circulaire goed moge werken en aan het genootschap een aanzienlijk getal nieuwe leden moge bezorgen, opdat het ook in het vervolg den reeds verkregen roem kunne handhaven en schaakspelers vormen, die der hoofdstad tot eer verstrekken.

Aan het jongste nommer van het tijdschrift *de Volksvlijt*, ontleenen wij de volgende bijzonderheden, betreffende het alhier in aanbouw zijnde Paleis voor Volksvlijt. Zoo als bekend is, werd de bovenbouw op 24 Mei 1859 aanbesteed en de uitvoering aan de minste inschrijvers, de Heeren van Heel en Holtzman, alhier, opgedragen. Hoezeer de werkzaamheden in dit saizoen niet snel kunnen vorderen, wordt de arbeid desniettemin onafgebroken voortgezet en blijft men de voltooijing van het gebouw vóór Mei 1861 met vertrouwen te gemoet zien. De geheele kelderverdieping is gereed en men is bezig met het stellen der basementen. In den kelder zijn 108 ijzeren kolommen, waarvan 40 tot afvoer van het dakwater bestemd zijn, alsmede een ijzeren spoor tot het vervoer der materialen. De steiger (*), door middel waarvan een groot deel der werken zal worden uitgevoerd, staat beweegbaar op een spoor, dat op de balken over de geheele lengte van het gebouw is aangelegd. In het midden van dezen steiger is een stoomwerktuig geplaatst, zoowel tot het ophijschen der zware stukken als tot het boren en zagen van het ijzer. Het Paleis zal zijn lang buitenwerks 125.⁶⁶ Ned el. Dit is anderhalf maal zoo lang als het koninklijke Paleis op den Dam, terwijl de breedte 67.⁹⁰ el zal beloopen, dat is mede grooter dan die van genoemd Paleis. De hoogte van het dak is 31.⁶ el, dat is bijna zoo hoog als de om zijne rankheid beroemde Steenen Molen, op het bolwerk Wester-Blokhuis, terwijl de hoogte van den koepel tot aan den bovenkant van den bal beloopt 58.⁹⁰ el, dat is ruim 6 el hooger dan de toren van het Amsterdamsche Paleis en meer dan de halve hoogte van den Utrechtschen Dom. Het zal niet onbelangrijk zijn, hier te laten volgen eene opgave (in ronde getallen) van de materialen die voor den bouw noodig zijn. Voor de fundeering tot en met de hoogte der plinten: Heimasten ruim 2000 stuks, dennenhout ruim 370 kub. el, greenenhout bijna 390 kub el, eikenhout bijna 18 kub. el, metselwerk ruim 2400 kub. el, bestrating bijna 6600 kub. el, hardsteen bijna 270 kub. el, gegoten ijzer 11,800 Ned. ℔, gesmeed ijzer omstreeks 1700 Ned. ℔. Bovenbouw: Gegoten ijzer ruim 2,286,700 Ned. ℔, getrokken ijzer bijna 223,600 Ned. ℔, plaatijzer bijna 100,000 Ned. ℔, gesmeed ijzer ruim 65,000 Ned. ℔, gegalvaniseerd ijzer ruim 66,700 Ned. ℔, greenenhout ruim 850 kub. el, vurenhout ruim 1320 kub. el, metselwerk ruim 40 kub. el, hardsteen ruim 16 kub. el, zink ruim 6300 vierk. el, lood ruim 20,000 Ned. ℔, stucadoorwerk ruim 18,000 vierk. el, oppervlakte, die geschilderd moet worden, ongeveer 22,000 vierk. el, glas (kappen) ruim 2900 vierk. el, glas (ramen en deuren) 2800 vierk. el. Het blijkt uit deze cijfers, dat het gebouw grootelijks uit ijzer en glas zal bestaan. Het geraamte is geheel ijzer, waardoor het als brandvrij kan worden beschouwd. Ook tegen de nadeelen die door storm, sneeuw of regen konden ontstaan, zijn de noodige voorzorgen genomen. Wat het eerste betreft, zoo zijn koepel en dak zoo sterk aangelegd, dat zij eene winddrukking van 250 kilo per vierk. el zullen kunnen doorstaan, terwijl de hevigste hier te lande waargenomen orkanen eene drukking van 125 kilo niet te boven gingen. Het is niet onbelangrijk, ten slotte hierbij de opmerking te voegen, dat door het beleggen van het maatschappelijk kapitaal over het jaar 1859 eene uitdeeling kon geschieden van 2¼ pCt zoodat de deelhebbers nu reeds 8¼ pCt. hebben genoten, en dat het beschikbaar kapitaal toereikend zijn zal om het gebouw volgens de laatste aanbesteding te voltooijen.

— Men berigt ons, zegt de *Stoompost*, dat met de aanstaande maand de navolgende mutatien zullen plaats hebben bij het personeel der stationschefs, aan den Hollandschen ijzeren spoorweg. De station-chef te Amsterdam, van Bevervoorde, aan wien op zijn verzoek eervol ontslag is verleend, zal worden vervangen door den tegenwoordigen stations-chef te Haarlem, Roosdorp; in wiens plaats gesteld wordt de tegenwoordige chef van het bestelkantoor te Amsterdam, Barthez.

(*) *Door den storm van 28 Febr. ll. is deze steiger, die nog niet voltooid en derhalve niet geheel bevestigd was, omgestort. Dit zal echter aan het werk geene belangrijke vertraging te weeg brengen.*

Men leest in de *Utr. Ct.*: Sinds geruimen tijd was men te Utrecht, maar vooral onder de beide afdeelingen van de studenten, algemeen overtuigd, dat de scheiding, die in 1855 zoo noodlottig de eendragt aan de hoogeschool was komen verstoren, in het gemeenschappelijk belang van akademie en stad moest worden opgeheven.

Tot verwezenlijking dier gedachte werden voortdurend, maar vooral voor korten tijd, weder pogingen van verschillende zijden gedaan; die pogingen gelukten niet; evenwel bragten zij dat voordeel aan, dat door de studenten zelven met meer ernst dat doel werd in het oog gehouden, om niet meer te worden opgegeven.

De studenten schenen echter de vereeniging niet bewerkstelligd te willen zien door den invloed van wie dan ook buiten hen. Indien eenmaal het bewustzijn tot de overgroote meerderheid was doorgedrongen, dat de scheiding niet meer behoefde, niet meer mogt worden volgehouden, dan konden onze Muzenzonen zelven dat werk opvatten en voltooijen.

Met dat doel vereenigden zich vijf leden van het studentenkorps en vijf leden uit de vereeniging *Mutua Fides*, die hunne voorstellen tot hereeniging bij beide corporatiën hebben ingediend.

In eene gisteren gehouden vergadering van het studentenkorps, waaraan 188 leden deelnamen, werden die voorstellen met overgroote meerderheid, bijna met algemeene stemmen, aangenomen. Woensdag houdt de vereeniging *Mutua Fides* hare bijeenkomst, om over dezelfde voorstellen te beslissen, en zal het van den uitslag der stemming harer leden afhangen, of de zoozeer gewenschte hereeniging zal tot stand komen.

Gelijk men weet zal eene commissie uit verveeners in de Noordelijke provincien aan de hooge regering verzoeken, geheele afschaffing van den accijns op de turf of wijziging van het belasting-stelsel ten aanzien der verveening. Spoedig echter zal die commissie worden gevolgd door eene tweede, die zoodanige zienswijze niet deelt en ook haar gevoelen aan de regering wil doen kennen.

Naar men verneemt zijn ten behoeve van den Paus dezer dagen bijeengebragt in de stad 's Hertogenbosch *f* 8000, in elk der dekanaten Boxtel en Hilvarenbeek ruim *f* 4000; in dat van Veghel *f* 3560; in dat van Cuijk *f* 2864; terwijl daartoe is bijgedragen in het bisdom van Breda *f* 17000, en in dat van Haarlem *f* 51,000.

Wij hebben reeds in een vorig nommer eene korte levensschets medegedeeld van den onlangs te Dordrecht overleden vice-admiraal 't Hooft. Wij zijn echter thans door eene vriendelijke hand in staat gesteld om eenige meerdere bijzonderheden uit het leven van dezen verdienstelijken zeeofficier mede te deelen, welke wij hier laten volgen.

François Xavier Richard 't Hooft, werd den 23sten October 1799 te Dordrecht geboren. Reeds in October 1814 trad hij als stuurmansleerling in 's lands zeedienst, en in Aug. 1815 tot buitengewoon adelborst bevorderd zijnde, vertrok hij kort daarna met het linieschip de Ruyter naar Oost-Indie. In Januarij 1816 den rang van adelborst 2de kl. verkregen hebbende, werd hij op het linieschip de Evertsen overgeplaatst en was weldra in de gelegenheid zijne eerste wapenfeiten te verrigten, toen het oproer op het eiland Saparoea uitbrak. Bij den aanval op het in handen der opstandelingen gevallen fort Duurstede, op het eiland Honomoa, onderscheidde zich de jeugdige adelborst zoodanig door zijne kloekmoedigheid, dat hij kort daarna tot adelborst 1ste kl. bevorderd en later voor zijne betoonde dapperheid tot ridder der Militaire Willemsorde benoemd werd. Gedurende twee maanden (van Aug.—Oct. 1817) gedetacheerd op het fregat Maria Reygersberg, gestationneerd in de baai van Saparoea, woonde 't Hooft dergelijks bloedige voorpostengevechten bij, waar hij dikwerf als aanvoerder zich moedig en beleidvol gedroeg.

In Oct. en Nov. van hetzelfde jaar nam hij een werkzaam deel aan de krijgsverrigtingen op het eiland Honomoa.

In Julij 1818 werd hij tot adelborst 1ste kl. bevorderd en nam in het voorjaar van 1819, met het schip Evertsen, de terugreis naar Nederland aan; doch leed met dien bodem op den 9den April 1819, op de hoogte van het eiland Diego Garcia schipbreuk, en werd na een verblijf van 50 dagen op genoemd eiland, door eene Amerik. brik naar Ile de France overgevoerd, van waar hij later met een Engelsch koopvaardijschip naar Nederland werd overgebragt. In Januarij 1822 werd hij bevorderd tot buitengewoon, en in Julij 1824 tot effectief luit. 2e kl. Hij deed in dien rang verscheidene togten in de Noordzee en in de Middellandsche Zee. In April 1830 benoemd tot adjudant van den vice-admiraal Gobius, opperbevelhebber te Vlissingen, nam hij als vrijwilliger (dienstdoende adj. bij den gen.-maj. des Tombes) deel aan de expeditie in het 5e district van Zeeland. In 1833 werd 't Hooft bevorderd tot luit. ter zee 1ste kl., en na op de Schelde eene kanonneerboot gecommandeerd te hebben, werd hij als 1ste officier op de brik de Snelheid geplaatst, waarmede hij een togt naar de Oost Zee maakte. Vervolgens maakte hij verscheidene reizen naar Oost-Indie en de Middellandsche Zee met de fregatten Bellona en Rijn. In Nov. 1841 werd hij benoemd tot commandant op Zr. Ms. brik Arend, naar Oost-Indie en gedurende de 5 jaren, welke hij op dien bodem en de brik de Zwaluw doorbragt, onderscheidde hij zich herhaaldelijk zoowel door zijne stoutheid als zeeman, als door zijne militaire talenten en zijne dapperheid.

Onder zijne krijgsverrigtingen behooren de tuchtiging van de bewoners van Koeto (oostkust Borneo), en het beteugelen van den zeeroof in den O. I. Archipel, waarbij hij als chef eener flotille, bestaande uit de brik Arend, stoomschip Hecla, schoeners Janus, Zephyr en Egmond, schitterend uitblonk.

In Januarij 1845 bevorderd tot kapt.-luit., viel hij in Junij van dat jaar met de brik de Haai, zeven groote rooverspraauwen, die zich op de Westkust van Calatoea vertoonden, aan, vernielde vier derzelve, landde op Calitoea, vernietigde het rooversnest en stak de vaartuigen in brand. In Mei 1846 keerde kapt.-luit. 't Hooft met de brik de Zwaluw uit Oost-Indie in Nederland terug.

In April 1849 benoemd tot adjudant van Z. M. in buitengewone dienst, werd hem in Mei 1849 het bevel opgedragen over Zr. Ms. korvet Sumatra. Hij deed met dien bodem togten naar den Atlantischen Oceaan, naar Portugal, naar de West-Indien en naar de Kust van Guinea, en na zijne bevordering tot kapt. ter zee in Jan. 1851, maakte hij met die korvet eene reis naar de Middellandsche Zee en naar den Levant. In verschillende moeijelijke omstandigheden, waarin hij met zijn schip geraakte, was hij steeds voor zijne officieren en voor zijne ekwipage, die hem op de handen droegen, een voorbeeld van deugd, van onverschrokkenheid, gepaard met bedaard overleg en beleid; kortom hij toonde in den volsten zin des woords een uitmuntend kapitein te zijn.

In 1852 werd hem het bevel over Zr. Ms. fregat Prins van Oranje opgedragen, doch eene ernstige ongesteldheid, waarin de kiem reeds schijnt gelegen te hebben van de kwaal, waaraan hij later bezweek, noodzaakte hem dat kommandement neder te leggen.

In Aug. 1854 kreeg hij het bevel over het fregat (geraseerd linieschip) de Ruyter en vertrok daarmede naar Oost-Indie. Na zijne terugkomst in Nederland werd hij den 1sten Jan. 1856 bij keuze bevorderd tot Schout-bij-nacht.

Als president en lid van verschillende commissien, door het gouvernement te zamengeroepen, waaronder behooren de commissie ter beoordeeling der geschiktheid van de zee-officieren voor den hoofd-officiersrang, die tot inspectie van het militair onderwijs bij de militaire academie voor de zee- en landmagt te Breda en als lid van het comité van defensie, bewees 't Hooft uitstekende diensten. Zijne regtschapenheid en billijkheid, zijne menschenkennis, groote ervaring en helder doorzigt, maar bovenal zijne onbegrensde liefde voor het wapen, waarvan hij steeds een sieraad was, maakten dat hij (schier altijd geraadpleegd wordende, wanneer men belangrijke wijzigingen op het oog had) zoowel in het belang van het personeel, als in dat van het materiëel der zeemagt, hoogst nuttige adviezen uitbragt.

In 1858 en 1859 voerde hij (aanvankelijk als schout-bij-nacht en sedert 1 Mei 1859 als vice-admiraal) het bevel over het oefenings-eskader, bestaande uit de schepen Evertsen, Wassenaer, Vice-Admiraal Koopman, Citadel van Antwerpen en Vesuvius. Daarbij leerde men hem ook als een brave, hoogst verdienstelijke, regtvaardige en kundige vlootvoogd kennen. Hij bleef ook in die hooge waardigheid even minzaam en goedhartig, doch de opgeruimdheid van geest, die weleer overal vreugde bragt, waar 't Hooft zich slechts vertoonde, was grootendeels geweken; de brave admiraal gevoelde reeds inwendig de kwaal toenemen, die helaas zoo spoedig aan zijn nuttig leven een einde zoude maken.

Hij was te regt algemeen bemind en geacht. Zijne voorkomendheid en beminnelijkheid, eene rondborstigheid en openhartigheid, die hem in daden en woorden, „regt door zee” deden gaan, maakten dat hij in hoog aanzien stond. Meermalen genoot hij de eer vorstelijke personen gedurende korteren of langeren tijd op hunne togten te vergezellen, was hij door zijne deugden en zijn open karakter bij zijn wapen hooggeacht; in zijn huiselijken kring, werd hij door zijne betrekkingen aangebeden.

Zijne grijze vaderstad, waar hij den 16den Maart 1860, in 60-jarigen leeftijd, aan eene hartkwaal en na een langdurig, smartelijk lijden bezweek, verliest in hem een regtschapen, braven en verdienstelijken burger, en de deelneming aan zijne betrekkingen bewezen, de stoet, die zijn stoffelijk overschot ter laatste rustplaats geleidde, de diepe smart op aller gelaat zigtbaar, zijn zoovele bewijzen voor de liefde en achting, die hem door zijne medeburgers werden toegedragen.

't Hooft was gedecoreerd met de beide Nederlandsche orden. Hij was versierd met het grootkruis van St. Anna en den Heiligen Stanislas 1ste kl. van Rusland; met de Oostenrijksche kommandeurs-orde van Leopold; met de Belgische Leopolds- en de Pruisische Roode Adelaars-orden. Daarbij droeg hij het Metalen kruis en de gesp van 40 jaar.

Bij zijn overlijden telde de vice-admiraal F. X. R. 't Hooft nagenoeg 60 dienstjaren.

* 's GRAVENHAGE, 24 Maart. Z. K. H. de Prins van Oranje heeft in een bijzonder gehoor ontvangen den kolonel-commandant van het regiment grenadiers en jagers, van Hoey van Schilthouwer, die van HD. [de nieuwe bij dat regement benoemde heeren officieren heeft voorgesteld.

* VOORBURG, 24 Maart. H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden heeft het voornemen, om Maandag of Dingsdag aanstaande met gevolg naar Kamenz, in Silesie, te vertrekken. Van de groote reis, van welke de dagbladen voor eene maand berigt hebben gegeven, in niets waar. In de maand Mei wordt HD. op Rusthof terugverwacht.

* SCHEVENINGEN, 24 Maart. Bij onze commissie tot inzameling van liefdegiften voor de nagelaten betrekkingen van de met de pink de Jonge Arend verongelukte visschers zijn van Z. M. den Koning ingekomen de aanzienlijke bijdrage van ƒ 150, van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden ƒ 50 en van H. K. H. Prinses Hendrik ƒ 40.

ROTTERDAM, 24 Maart. Het bestuur der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam, heeft tot eerelid van die instelling benoemd den Heer J. F. Metzelaar, architect en leeraar aan de Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen alhier.

* ROTTERDAM, 24 Maart. De student K., van hier, te Leyden met zijne mede-studenten in de Theol. aldaar, zich met schijfschieten vermakende, beproefde, te vergeefs, zijn pistool te doen afgaan. Terwijl hij de oorzaak daarvan wilde opsporen, ging het schot af en trof hem in de zijde. Naar hier vervoerd, heeft men den kogel uit de wonde gehaald, doch er bestaat groote vrees voor het leven van den jongeling.

— De jonge dochter van Hees, welke met den storm van 28 op 29 Febr. het ongeluk trof, door een gedeelte van een voorgevel van een huis aan den Schiedamschen dijk aan de beenen te worden getroffen, en wier voet ten gevolge is afgezet, is aan de gevolgen op gisteren namiddag overleden.

— Gisteren avond is een Heer aan de Venlosche stoomboot, door voor een wagen op zijde te gaan, in de Maas gestort en spoorloos verdwenen. Men heeft alle gissingen gemaakt omtrent den waren persoon, doch vreest, dat het een hoog geplaatst persoon is, sedert kort in de residentie woonachtig.

— Door de liedertafel "Harpe Davids" alhier, is op eene der laatste soirées met grooten bijval uitgevoerd *Göthes Worte über Schiller*, duet voor tenor en bas, met koorbegeleiding, door den Heer A. Berlijn gecomponeerd.

* LEYDEN, 24 Maart. Heden is alhier tot doctor in de regten bevorderd de Heer H. Semler, geb. te Grouw in Friesland, na verdediging van een akademisch proefschrift "over de openbaarheid van den eigendom en der zakelijke regten, volgens het Burgerlijk Wetboek voor Nederlandsch Indie, in vergelijking met het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek."

* NIEUWE DIEP, 24 Maart. Bij goede gelegenheid zal Zr. Ms. stoomschip Cycloop morgen naar Helvoetsluis en Vlissingen vertrekken, tot het afhalen van manschappen en materieel.

ABCOUDE, 23 Maart. Gisteren had alhier het volgende ongeluk plaats: De watermolenaar van den kleinen Winkel- of 80 Morgenpolder had gisteren namiddag het ongeluk, terwijl de molen in vollen gang was, te digt bij een der wieken te komen, waardoor hij zoodanig werd getroffen, dat hij, niettegenstaande zeer spoedig geneeskundige hulp was aangebragt, heden nacht ten 1 ure overleed, eene weduwe met 2 onverzorgde kinderen nalatende.

APELDOORN, 23 Maart. In de nabijheid van het Loo is door Jonkvr. H....... d. B....... voor eigen rekening een stuk grond aangekocht en daarop is men bezig eene meisjes-naaischool te bouwen, ten behoeve van den minvermogenden stand; tevens zoude, zoo men verneemt, aldaar ook Chrisrelijk onderwijs worden gegeven.

HET LOO, 20 Maart. Sedert eenige dagen is men nog bezig met het zoeken van muntspeeien in een kamp te Beekbergen; ruim eenduizendtal zijn er gevonden, die door den Heer Dr. Goedbloed aldaar zijn opgekocht, om niet allen aan den smeltkroes overgeleverd en aan de wetenschap te worden ontrukt. Zij zijn: de grootsten van een 10 ct. stuk en de kleinste van nog geen 5 ct. stukje met borstbeelden van bisschoppen; jaartal van enkele 1206—1226, en aan de keerzijde de Utrechtsche Dom, voor zooveel zigtbaar.

* LEEUWARDEN, 23 Maart. Reeds vroeg in den morgen bevond zich heden een tal van nieuwsgierigen op het groote plein voor het paleis van justitie, waar in den afgeloopen nacht het schavot was opgerigt, waarop het doodvonnis aan den persoon van IJ. B. de Graaf zou worden voltrokken. Hij zelf was reeds heden ochtend ten 5 ure uit de gevangenis naar het paleis van justitie overgebragt. De laatste uren zijns levens bragt hij zeer kalm door. Meermalen herhaalde hij het, den dood te hebben verdiend en dien met ootmoed te zullen ondergaan. Na gisteren avond van tijd tot tijd in zijn gebedenboek gelezen en met zijne bewakers gesproken te hebben, begaf hij zich ter ruste en sliep tot heden ochtend 4½ ure, toen men hem kwam aanzeggen, zich tot vertrekken gereed te maken. Even als gisteren nuttigde hij bij tusschenpoozen het een en ander. Het noodlottige middaguur was inmiddels genaderd en voorafgegaan door den Heer J. H. Goossens, R. C. priester en pastoor, naderde hij, door den scherpregter en diens knecht geleid en door een paar rijksveldwachters gevolgd, het schavot. Met onderworpenheid gaf hij zich aan den scherpregter over en weinige oogenblikken later had de menschelijke geregtigheid haren pligt vervuld. Duizende menschen, zoowel uit de stad als van elders, woonden de teregtstelling bij.

LAATSTE BERIGTEN.

LONDEN, Zaturdag 24 Maart.

Volgens den heden bekend gemaakten staat van de bank van Engeland is het bedrag der in omloop zijnde bankbilletten verminderd met 163,275 £ en de voorraad van munt en muntmateriaal vermeerderd met 76,494 £.

Reuters-Office deelt een berigt uit Berlijn mede, gedagteekend van heden, meldende dat Pruisen nog niet heeft geantwoord op de nota van den Hr. Thouvenel over de inlijving van Savoye bij Frankrijk. Alle berigten omtrent den inhoud van het Pruisisch antwoord zijn derhalve ongegrond.

LONDEN Zaturdag 24 Maart.

Thee zonder handel. — *Koffij:* Native 59 a 64 vast. — *Suiker* iets flaauwer Rijst gevraagd en stijgend. — *IJzer* 57.6. — *Boter:* Friesche 116. *Lijnzaad*: Van de Zwarte Zee 50 a 50.6. — *Talk* stil; in loco 57.9; Maart 57.6; April en Jvnij 55; Oct. a Dec. 53 a 52.9. De aflevering bedroeg in deze week 910 v., aangevoerd werden 270 v. — *Hennep* Petersb. £ 29.10; Riga Rein £ 31.10. — *Koper* 115, stemming flaauw.

LIVERPOOL, Zaturdag 24 Maart.

Van *Katoen* werden heden 7000 b. verhandeld. *Olijfolie* £ 61.10 a 62. — *Talk* nominaal.

WEENEN, Zaturdag den 24sten Maart. 5 pCt. Metall. 70.—; Dito Nat. 80.80; Loten —; Bank-Actien 870; Noordbaan Dito 196; Cred. Mob. 193; Fr.-Oost. Spoorw. 265; N. Lomb. 154. — Wissel: Londen 13.12½; Goud 31.

BERLIJN, Zaturdag 24 Maart.

Rogge: Maart 51¼, Voorjaar 48¾; Raapolie: Maart 11, April en Mei 11¼.

FRANKFORT, Zaturdag 24 Maart.

In de heden gehouden zitting der bondsvergadering is het voorstel der meerderheid van de commissie voor de Keurhessische grondwetskwestie aangenomen met 12 curiestemmen. Keurhessen onthield zich aan de stemming. Luxemburg stemde voor de meerderheid noch voor de minderheid. De vrije steden stemden voor het renvoi aan de commissie. Pruisen en nog eene stem voor het minderheidsvoorstel; Pruisen wijst uitdrukkelijk de verbindbaarheid af van dat besluit; daarna is op voorstel van den president door de bondsvergadering beslist, dat alle bondsregeringen verpligt zijn de geldigheid van dit besluit te erkennen.

FRANKFORT, Zaturdag den 24sten Maart. 5 pCt. Metall. 50½; Dito Nat. 58⅛; Bank-Act. —; Cred. —; Spanje 3 pCt. 43; Dito 1¼ pCt. 33⅞.— Wissel: Londen 116½; Weenen 87⅞.

HAMBURG, Zaturdag den 24sten Maart. 3 pCt. Russen 60¾; 3 pCt. Spanje 40½; 1¼ pCt. Dito 32; Vereins Bank 98½; Noord-Duit. Dito 83⅛. — Wissel: Londen —.—; Amst. —.—.

BERN, Zaturdag 24 Maart.

(*Cohen's tel. bureau*). De comités van Noordelijk Savoye hebben een protest gezonden aan Keizer Napoleon en aan Koning Victor Emanuel, waarbij wordt aangedrongen op eene nieuwe volksstemming wegens aansluiting aan Zwitserland. Deputatten zijn met adressen naar den bondsraad gezonden, om de hulp van Zwitserland in te roepen.

PARIJS, Vrijdag 23 Maart. (*Particuliere Correspondentie*).

De prijzen der Fransche fondsen hebben heden eene betrekkelijk aanzienlijke rijzing ondergaan. Men kent de juiste reden niet. Sommigen willen de gunstiger stemming der beurs toeschrijven aan de regeling der kwestie van Savoye, waaromtrent de Europesche mogendheden geene ernstige bezwaren zouden opwerpen, anderen aan eene voorgenomen vermindering van het Fransche leger en wederom anderen aan de verlaging van het disconto der bank.

Algemeen wordt gezegd, dat de Keizer in zijn onderhoud van gisteren met den Heer Kern en den generaal Dufour aan de Zwitsersche onderhandelaars geruststellende verzekeringen had gegeven. Intusschen kan de Keizer op zijn hoogst hebben toegestemd in de handhaving van het status quo ten aanzien van Chablais en Faucigny, en dan is het niet te verwonderen, dat de Heeren Kern en Dufour met de toezeggingen van den Keizer niet zeer zijn ingenomen; immers in de Zwitsersche circulaire aan de mogendheden gerigt, die de tractaten van 1815 hebben onderteekend, wordt het denkbeeld, om de hangende kwestie op te lossen, door de onzijdige gedeelten van Savoye ook na de aanhechting van die provincie aan Frankrijk in den tegenwoordigen staat te laten, ten eenenmale verworpen. Daarin wordt namelijk gezegd: Een dergelijke toestand kan doelmatig zijn tegenover eene mogendheid van den 2den rang, maar hij zou ten eenenmale irrationeel wezen tegenover eene der eerste militaire mogendheden van Europa en tevens strijdig met de waardigheid der beide staten. Hoe het zij, deze zaak kan nog niet als geëindigd worden beschouwd. Immers de groote raad van Bern heeft met algemeene stemmen een voorstel van eenige radicale leden aangenomen, strekkende om den bondsraad uit te noodigen, dat hij zich niet bepale tot onderhandelingen, maar krachtiger maatregelen neme om aan de gevaren van het oogenblik het hoofd te bieden. Indien de raden der andere kantons dit voorbeeld volgen, zou de Bondsraad wel kunnen worden genoodzaakt iets meer beslissends te ondernemen.

Men zegt, dat de veel besprokene excommunicatie niet persoonlijk tegen Victor Emanuel zal worden gerigt, maar zeer onbepaald tegen allen, die de Pauselijke provincien in opstand hebben gebragt, zoodat de Koning van Sardinie zich daaraan niet zal behoeven te storen.

In officiele kringen alhier verwekt een artikel in de *Augsburger Zeitung* nog al opzien, omdat men daarin aanwijzingen vindt van eene toenadering van Engeland tot de twee groote Duitsche mogendheden, welke laatste het reeds onderling eens zouden zijn geworden.

PARIJS, Zaturdag 24 Maart.

De *Pays* weerspreekt het berigt van het vertrek van een eskader uit Toulon naar de baai van Napels.

Hetzelfde blad zegt, dat de tekst van het Britsche antwoord op de circulaire van den Heer Thouvenel niet is bekend, maar meent te weten, dat het geheel het karakter heeft van een vriendschappelijk vertoog.

Volgens eene depèche van den maarschalk O'Donnell, hebben de Spanjaarden eene groote overwinning behaald op den weg naar Tanger.

De *Patrie* verzekert, dat twee compagnien Fransche troepen den 23sten in Savoye zijn aangekomen en zich naar Chambery begeven.

Hetzelfde blad zegt, dat het berigt, dat Pruisen een observatiecorps aan den Rijn zal bijeentrekken, ongegrond is.

TURYN, Zaturdag 24 Maart.

De Prins van Carignan zal zich als stedehouder des Konings naar Florence begeven. De Heer Ricasoli zal benoemd worden tot tijdelijk gouverneur van Toscane.

De Heer Benedetti is hier aangekomen; hij is met eene bijzondere zending van de Fransche regering belast, en is reeds door den graaf Cavour ten gehoore ontvangen.

De *Opinione* is van oordeel dat deze zending betrekking heeft op de kwestie van Savoye en Nizza en voegt er bij, dat men welligt die verandering in de voorwaarden zal invoeren dat de Sardinische troepen uit Savoye zullen worden teruggetrokken, op voorwaarde, dat de Fransche tijdens de volksstemming het land niet zullen binnentrekken, om alle vrees voor pressie uit den weg te ruimen. De beslissing zal aan het parlement worden opgedragen.

MADRID, Vrijdag 23 Maart.

De maarschalk O'Donnell heeft aangekondigd, dat hij heden de operatien zal hervatten; men verwacht, dat morgen een veldslag zal worden geleverd. De drukpers is algemeen oorlogzuchtig gestemd.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Zondag 25 Maart.

Reuters Office meldt het volgende uit Weenen van heden: Het antwoord van de Oostenrijksche regering op de nota van den Heer de Thouvenel, minister van buitenl. zaken in Frankrijk, zal binnen zeer korten tijd worden verzonden. Het bevat noch een protest, noch eene goedkeuring van de aanhechting; het meldt alleen dat de regering aanteekening heeft genomen van het feit, doch zich de beoordeeling van het beginsel voorbehoudt.

ZURICH, HEDEN, Zondag 25 Maart.

Het gerucht, dat de Fransche troepen Savoye zullen bezetten en te St. Julien caserneren, wordt ten stelligste tegengesproken. De troepen zullen dezelfde dagmarschen maken bij hun terugkeer als bij hun vertrek.

PARIJS, HEDEN Zondag 25 Maart.

De *Moniteur* van heden meldt het volgende: Het verdrag, waarbij de Koning van Sardinie, onder voorbehoud van de goedkeuring der wetgevende magt, zijne toestemming verleent aan de vereeniging van Savoye en Nizza met Frankrijk, is gisteren te Turijn geteekend. Dit verdrag bevat de volgende bepalingen:

1°. De Koning van Sardinie doet zoowel voor zich als voor zijne afstammelingen afstand van het bedoelde grondgebied. De vereeniging met Frankrijk zal moeten plaats hebben zonder het verlangen der bevolking geweld aan te doen. Beide regeringen zullen overeenkomen nopens de middelen, welke het meest geschikt zijn, om van den volkswil te doen blijken.

2°. De Koning van Sardinie draagt de geneutraliseerde gedeelten van Savoye over op dezelfde voorwaarde als onder zijn bestuur. Keizer Napoleon van zijnen kant verbindt zich, om zich nopens dit punt te verstaan met de mogendheden, welke de verdragen van Weenen en Zurich hebben onderteekend.

3°., 4°. en 5°. Gemengde commissien, uit Franschen en Sardiniers zamengesteld, zullen worden belast met de regeling der grenzen, en de oplossing der incidenten, welke zich mogten voordoen.

6°. Sardiniers, uit Savoye en Nizza afkomstig, zullen bevoegd zijn om binnen het tijdsverloop van een jaar, de Sardinische nationaliteit te reclameren.

TURYN, HEDEN, Zondag 25 Maart.

De Heer Farini is benoemd tot minister van binnenl. zaken.

TWEEDE DEPÈCHE.

Het gerucht is in omloop, dat het Engelsche kabinet bij onze regering heeft geprotesteerd wegens de wijze, waarop men bij de aanhechting te werk is gegaan.

MILAAN, Zaturdag 24 Maart.

Men meldt, dat gisteren avond alhier eene depèche uit Parijs is ontvangen, welke ten gevolge zou hebben gehad het staken van den terugtog. der Fransche troepen.

MILAAN, HEDEN, Zondag 25 Maart.

Het Napelsche leger is de Romeinsche Staten binnengerukt; er heerscht eene groote agitatie.

MADRID, Zaturdag 24 Maart.

Een officieel bulletin meldt het volgende: Daar de onderhandelingen tot het sluiten van den vrede schipbreuk hebben geleden, zijn de vijandelijkheden gisteren hervat. De vijand wachtte de Spanjaarden af in eene zeer versterkte positie, doch werd op de vlugt gedreven. Hij brak met overhaasting zijn legerkamp op, ten einde te verhoeden, dat het in handen van den vijand viel. De overwinning der Spanjaarden is volkomen en hun marsch op Tanger schijnt geene verdere hinderpalen te zullen ontmoeten.

TEXEL, HEDEN, Zondag 25 Maart.

Binnen: Clio, Wijnmalen Cz., Bat., vertr. 15 Nov. - Corneliszoon, Timmer, Sierra Leone.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Zondag 25 Maart.

Gisteren verkocht van Rogge 118, 119 ℔ jar. Archangel ƒ 193, 195 bij partij.

SCHIEDAM, 24 Maart. Rogge verkocht: 145/2 ℔ Pernau ƒ 220, 222 6/w.; 145/2 Koersche ƒ 214 6/w., ƒ 215 3/m.; 144/2 ℔ Reval ƒ 218 ct.; 143/2 ℔ j. Archang. ƒ 198 6/w. — Moutwijn ƒ 16; Genever ƒ 21½; Amst. Proef ƒ 22¾.

LEYDEN, 24 Maart. Boter 1ste kwal. per ¼ vat ƒ 50 a 56, dito 2de ƒ 43 a 49, dito per Ned. ℔ ƒ 1.25 a 1.40 en ƒ 1.07½ a 1.22½.

LEEUWARDEN, 23 Maart. *Boter* ƒ 51.

ANTWERPEN, 24 Maart. *Koffij:* Afdoeningen van Domingo uit de eerste hand zijn niet verder bekend geworden; daarentegen worden in de tweede hand coulant volle prijzen, besteed. Van Rio vonden ca. 500 b. pr. Cora, mede tot de volle prijzen koopers. Gisteren heeft men 300 b. Ceylon Koffij afgedaan. — *Cacao:* De voorraad is vermeerderd met eene lading Maragnon, heden te Vlissingen binnen per *Nancy*. — *Granen* onveranderd met weinig affaire. Van ord. Rigaasch Zaailijnzaad heeft men 150 tonnetjes tot ƒ 18½ verkocht.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Vrijdag 23 Maart. Consols contant 94¾ a ⅞; Dito op tijd 94⅝ a ¾; Brazil. 1824 5 pCt. 102 a 103; Dito 1852 4½ pCt. 90¾ a 91¼; Dito 1858 4½ pCt. 90¾ a 91¼; B.-Ayres 6 pCt. 85 a 86; Dito Uitg. 24½ a 25; Russen 5 pCt. 107 a 108; Dito 4½ pCt. 97 a 98; Dito 1859 3 pCt. 64½ a 65; Mexik. 3 pCt. 21⅝ a ¾; Venez. 3 pCt. 26½ a 27; Dito Uitg. 1½ pCt. 13½ a 14; Gren. Werk. 15½ a 16; Dito Uitg. 4¾ a 5; Grieken 5 a 6; Ecuador Gecons. 13¼ a ½; Dito Land-Warr. 3¼ a ½; Peru 4½ pCt. 92½ a 93; Dito 3 pCt. 72 a ½; Dito Dollar Bonds 4½ pCt. 81 a 82; Dito Uribarren 4½ pCt. 83 a 84; Holl. 2½ pCt. 66 a ¼; Dito 4 pCt. 101¾ a 102¼; Dito Rijnsp. 5¼ a 4¾ disc.; Spanje 3 pCt. 45 a ½; Dito 1¼ pCt. 34¼ a ½; Dito Coup. Certif. 4¾ a ⅞; Dito Passive 14¼ a ½; Portug. 1853 3 pCt. 43¾ a 44; Sardinie 5 pCt. 83 a 84; Turksche 6 pCt. 79¼ a ¾; Dito Nieuwe 62 a ½; Dito 4 pCt. 101¼ a ¾. — Wissel: Amst. k. z. ƒ 11.13½ a 14; Dito 3/m. ƒ 11.16 a ½.

De Engelsche fondsen blijven geheel zonder leven, bedragende de variatie bij het weinige dat er omgaat, naauwelijks ⅛ pCt. De geheimzinnige staatkunde van Napoleon houdt de gemoederen in onzekerheid. Van vreemde effecten zijn de nieuwe Brazilische leening tot pari gedaald, zóó afkeerig is het publiek van geldbelegging in buitenlandsche financiele operatien. Ook de nieuwe Turksche is gedrukt, wegens eene te verwachten andermalige leening voor dat rijk; Spaansche en B.-Ayres hebben zich goed gesouteneerd.

Volgens de officiele prijscourant zijn gedaan: Consols cont. 94¾, ⅞, ½, ⅝; Dito op tijd 94⅝, ¾; Braz. 91¼, ½, 90¾; Buenos-Ayres 85½; Dito Uitg. 24½, 25; Mexik. 21⅝; Peru Uribarren 83½; Russen 97⅝; Dito 3 pCts. 64¾; Spanje Passive 14¾; Turksche 79⅝, ½; Dito Nieuwe 62¼, ⅜, 62; Dito 4 pCt 101½; Holl. 66⅛, 66; Dito 4 pCt. 102, 101⅞.

— Aanstaanden Zaturdag zal het comité der effectenbeurs eene vergadering houden, met het doel, om het tarief der makelaarsloonen te herzien en aan de naleving daarvan strengelijk de hand te houden. Sints lang werd zoodanige maatregel noodig bevonden.

De Ecuador Land-Compagnie zal op 31 Maart hare gewone algemeene vergadering houden in Finsbury-square.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 11 Maart, op 49° N. Br. en 8° W. L.: Industrie, Hilken, Rott. n. New-York.

AMELAND, 17 Maart. Van de lading uit het schip Atterdag, kapt. Erichson, van New-York n. Leer, op het Bornrif gestrand, zijn geborgen; 200 b. en eene partij losse katoen, 29 v. rijst, 1 v. potasch, 29 v. harst, en eene partij verfhout, hetgeen alles zwaar beschadigd is en op 4 April alhier verkocht zal worden.

LISSABON, 22 Maart. Het Nederl. schip Johannes Hermanus, kapt. Wijgers, van Liverpool n. Trinidad, is hier met verlies van zeilen binnengeloopen.

KONSTANTINOPEL, 12 Maart. Met het Oostenrijksche barkschip Vice Tone, kapt. Smaich, werd heden alhier aangebragt kapt. Schaafsma en verdere bemanning van de te Harlingen te huis behoorende schoenerkof Æolus, welke bodem op de reis van New-Castle naar Odessa, op de hoogte van Kaap Saint Ange, gezonken is. (Zie A. H. B. van 16 Maart). Kapt. Schaafsma roemt zeer den moed en de onverschrokkenheid van kapt. Smaich en zijne ekwipage, die hen met hunne eigene boot in een hevigen storm van het zinkende wrak afgehaald hebben en zoodoende de voldoening mogten smaken, zeven menschen van een wissen dood te redden, daar de Æolus, onmiddellijk nadat men van boord was, zonk.

BINNENGEKOMEN.

HELVOETSLUIS, 24 Maart; l'Aigle, Madec, Nantes. - Balmoral, S., Cardiff. - Seabird, Nuttall, Parr. - Integrity, Wilson, Newc.

BRIELLE, 26 Maart; Ary Scheffer, S., Havre. - Three Brothers, Gilbert, Maidstone.

BROUWERSHAVEN, 24 Maart; Kronprintzen, Bothen, Bat. n. Rott. vertrokken 4 Dec.

BREMERHAVEN, 22 Maart; Maria, v. d. Star, Halte.

HAMBURG, 22 Maart; Johanna, Schilling, New-Orleans. - de Zwerver, Schuth, Triest.— 23 Maart; Morgenster, Drent, Livorno. - Joachim Christian, Holm, Bat. - Jan en Albert, Goosens, Maracaibo. - Cornelis, Fokkes, Cette., Stoomvaart, S., Amst.

TONNINGEN, 20 Maart; Geertina Harmina, Zijlstra, Gron. n. Dantzig.

RENDSBURG, 20 Maart; Maria, Tent, Gron. n. Dantzig. - Margaretha Elisa, de Vries. id, n. id.

LONDEN, 23 Maart; Twee Zusters, de Groot, Worcum. - Radboud, Ennen, Cavallo. - Anna Margaretha, Wekenborg, Genua. - Patras, S., Amst. - Beaver, S., Harl. - Concordia, S., Rott.

Bij DEAL, 23 Maart; de Zwaan, van Hemert, Sunderl. n. Singapore.

COWES, 22 Maart; Elisa Rubcke, Boysen, Bat. (bekwam order voor Amst.)

LIVERPOOL, 22 Maart; Hermanus, Hesse, Dublin. - Engelina, Smit, Tarragona. — 23 Maart; Anna Geertruida, v. Ingen, Montevideo.

PETERHEAD, 21 Maart; Najade, Sich, Rott.

SHIELDS, 22 Maart; Ida, Wolkammer, Rott. - Ravensworth, Applety, id.

MIDDLESBRO, 22 Maart; Jane, Thompson, Schiedam.

TRIEST, 18 Maart; Cornelia, Hazewinkel Muntendam, Bahia. — 20 Maart; Agatha Geertruida, Potjewijd, Lissabon. — 21 Maart; 3 Gebroeders, Kamminga, Amst.

MALTA, 17 Maart; Jacob van Cleef, Tholen, Amst.

LISSABON, 21 Maart; Johannes Hermanus, Wijgers, Liverpool n. Trinidad. - Elise, Schade, Londen n. Havana.

CHARLESTON, 5 Maart; Amerika, Meermans, Amst.

NEW-YORK, 9 Maart; Riga, Freeto, Rott.

UITGEZEILD.

TEXEL, 24 Maart; Lion, S., Londen.

HELVOETSLUIS, 24 Maart; Albatross, S., Liverp. - Ivanhoe, S., Leith. Earl Percy, S., Newc.

BRIELLE, 24 Maart; Cologne, S., Londen. - Magnet, S., id. - Seagull, S., Hull. - Enchantress, S., id.

HARLINGEN, 23 Maart; Juno, v. d. Ley, Leith. - Verwachting, Ruiten, Newc. - Zeelust, Keun, Windau. - Jan Freeseman, de Jong, Dantzig. - Lucie Marie, Sörensen, Holmstrand. - Jonge Bernard, Schaap, Noorw. - Frits en Betsy, Stuit, id. - Fenna, Jager, id. - Alida Giezen, Nieveen, id,

TERMUNTERZIJL, 21 Maart; Afien Smit, Boswijk, Noorweg. - Gesina, Riks, Avontuur. - Hillechiena Wilkens, Karsies, id.

PAPENBURGERZIJL, 18 Maart; de Hoop, de Lange, Holland.

FLENSBURG, 20 Maart; Anne Marie, Carstensen, Belgie.

WOLGAST, 21 Maart; Wolgast, Salchow, Holland.

SWINEMUNDE, 21 Maart; Amaranth, Klegin, Holland.

DANTZIG, 21 Maart; Einigkeit, Wallis, Amst.

LONDEN, 23 Maart; Zeilklaar: Nyle, Lownes, Rott. - Brouwershaven, Riedijk, Antw.

DEAL, 58 Maart; Zeilklaar; Hendrika, de Jonge, Londen n. Bristol.

SWANSEA, 21 Maart; Queen, Amos, Rott.

MONTROSE, 21 Maart; Maroim, Kuiper, Alloa.

SUNDERLAND, 21 Maart; Marchina Rosetta, Koning, Elseneur. - Johanna Wagner, Wuerst, Singapore.

CETTE, 20 Maart; Jantina, de Vries, Hamburg.

St. NAZARE, 21 Maart; Minerva, Heikamp, Rott.

SANTANDER, 19 Maart; George, Mulder, St. Vincent.

LISSABON, 8 Maart; Hillechiena, Hooghoudt, Falmouth.

GALLIPOLI, 14 Maart; Martina Adriana, van 't Hoff, Falmouth

TRIEST, 17 Maart; Johanna, Udema, Segna.

NEW-YORK, 8 Maart; Zeilklaar: Cairo, Wooster, Rott. - Wabamo, Crocker, idem.

TRINIDAD DE CUBA, 18 Febr.; Lesmona, Korter, Bremen.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

H.S. Wilson, Rijn en Amstel, n. Manheim en Ludwigshaven. - G.W. Scholten, Cöln N°. 8, n. Keulen. - P. van IJwaarden, Stad Amsterdam, n. Maastricht, Luik en Aken. - W. van de Poll, Maria, n. Keulen. - J. Letz, Maintz N°. 5, n. Maintz. - P. J. Itschert, Eintracht, n. Mannheim. - G. Koene, Niederrhein N°. 10, n. Dusseldorp en Duisburg. - J. Brubach, Frankfort N°. 19, n. Franckfort. - W. A. v. d. Poll, Europa, n. Mannheim.

ARNHEM, 24 Maart. Rijnhoogte 3 el 1 p. 9 d., gew. 20 d.

KEULEN, 24 Maart. Rijnhoogte 13 v. 5 d. Keulsch (12 v. 11 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

BATAVIA en PADANG, Doelwijk, Swart: 879 st. Buffelhuiden, 2953 z. Rijst, 285 cranj. Suiker, 19 kjs. Notenmuscaat, 4 kjs. Foelie, 5100 b. Bindr., W. Ruys JDZn.; 5125 pic. Koffij, 2307 pic. zw. Peper, 166 pic. Paarl Sago, 55 pic. Runder-, 47 pic. Buffelhuiden, 744 pic. Koperen Duiten, N. H. M.

VENETIE, Stella Matutina, Beekman: 221 b. Sumac, F. A. Voigt en C°.; 147 bn. Hennep, J. v. Wageningen en Zn.; 25 b. Sumac, W. C. Blom; 200 b. Sumac, C. L. Ringrose en C°.; 150 b. Sumac, J. H. Claus en J. Raulino, 4 bn. Hennep en 70 b. Klaverzaad, Order; 50 b. Sumac, Order te Amsterdam; 202 b. Sumac, Order te Hamburg.

HAMBURG.

JACMEL, Newnham, White: 2640 b. Koffij, diverse.

BREMEN.

BAHIA, Dorothee, Fangmeijer: 1000 b. Koffij, 877 p. Tabak, J. C. en W. Bley en C°.

SANTA MARTHA, Peter, Gerner: 1106 cer. Tabak, diverse.

SANTA MARTHA, Emma, Haesloop: 2595 p. Tabak, diverse.

AQUADILLA, San Manuel, Garcia: 160 v., 1487 b. Koffij, G. H. en C. Primavesi.

GALVESTON, Blumenthal, Ploghöft: 560 b. Katoen, diverse.

SAVANNAH, Duisburg, Wiegmann: 3205 b. Katoen, diverse.

NEW-ORLEANS, Genessee, Intize: 2047 b. Katoen, J. G. W. Finke.

BALTIMORE, Admiral, Wieting: 921 v. Tabak, diverse.

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN 4½ URE.

AMSTERDAM, Zondag 25 Maart.

Spaansche Amortis. $14\frac{7}{16}$, ½.
Metalliek 5 pCt. 48¾, $\frac{15}{16}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{15}{16}$, ⅞.
Dito Nation. 56, ⅛, 55⅞, 56⅛, 55⅞, 56, $55\frac{15}{16}$.
Bank-Act. ƒ 760, 762, 760½.
Aand. 1854 4 pCts. ƒ 235.
Venez. 25¼.

Tot bijna onveranderde koersen was heden de handel in Oostenrijksche fondsen zeer levendig.

MENGELINGEN.

MOZART'S LAATSTE ZIEKTE EN ZIJN DOOD.

Nadat de *Zauberflöte* opgevoerd was, legde Mozart zich met allen ijver op de voltooijing van het *Requiem* toe. Zijn vriend J. v. Jacquin begaf zich tot hem om hem te verzoeken, aan eene dame, die reeds eene voortreffelijke piano-speelster was, nog eenig verder onderrigt te geven. Mozart verklaarde zich hiertoe bereid, zoo men hem nog eenig uitstel verleende, want hij had een werk onder handen, hetwelk van dringenden aard was, en hem zeer ter harte ging; zoolang dit stuk niet gereed was, konde hij aan niets anders denken. Ook andere vrienden herinnerden zich later, dat zij Mozart aan dit werk hadden bezig gevonden, hetwelk hem tot kort vóór zijn sterven uitsluitend bezig hield. De onafgebroken ijver, waarmede hij zelfs des nachts aan zijn stuk werkte, verergerde zijne ziekelijke gesteldheid, waarvan hij bereids te Praag de gevolgen had ondervonden. Reeds terwijl hij aan het laatste gedeelte zijner *Zauberflöte* bezig was, gebeurde het somtijds, dat hij door aanvallen van bezwijming getroffen werd. Deze toestand van uitputting nam toe en tevens de droevige gemoedsstemming, die hem meer en meer beheerschte. Te vergeefs beproefde zijne gade, die dit met bezorgdheid toezag, alles wat in haar vermogen was, om hem van het werk af te leiden; hij bleef evenwel verstrooid en zwaarmoedig. Toen zij op een fraaijen morgen met hem naar het Prater gereden was, en zij daar zoo eenzaam bij elkander zaten, begon Mozart over zijn dood te spreken en zeide haar met tranen in de oogen, dat hij voor zich het *Requiem* schreef. »Ik gevoel het te goed," zeide hij onder anderen, »met mij zal het zeker niet lang meer duren; ik geloof stellig, dat men mij vergif heeft toegediend en ik kan die gedachte niet van mij weren" (1). Ten hoogste verschrikt door deze verklaring, gaf zij zich alle moeite, om zoodanige gedachten bij hem te verdrijven, en hem weder op te beuren. In de overtuiging, dat zijne ziekte verergerde door het componeren van het *Requiem*, nam zij de partituur weg en vroeg Dr. Closset om geneeskundigen raad. Mozart's toestand verbeterde inderdaad eenigzins en hij was zelfs in staat om voor een feest in de loge eene cantate te vervaardigen, welke den 15den November gereed was en waarvan hij de uitvoering zelf leidde. De goede uitvoering en de bijval, dien zij ondervond, deden hem genoegen en gaven hem wederom moed en lust tot den arbeid; hij verklaarde, dat de gedachte van vergiftiging, waaraan hij weleer toegaf, een gevolg was van zijne ziekte en hem thans geheel verlaten had; nu verlangde hij het *Requiem* van zijne echtgenoot terug, die het hem ook zonder aarzelen gaf, en hij schreef weder voort. Deze verbetering in zijn toestand was echter van slechts korten duur; na weinige dagen verviel hij op nieuw in diepzinnig gepeins; hij herhaalde zijne gedachte omtrent vergiftiging, zijne krachten namen al meer en meer af, er vertoonden zich gezwellen aan handen en voeten en eene schier geheele bewegeloosheid, waarop later plotselinge brakingen volgden. Gedurende veertien dagen, dat hij bedlegerig was, verliet hem zijn bewustzijn niet; hij had zijn dood bestendig voor oogen en zag dien moedig en gelaten te gemoet; nogtans scheidde hij niet zonder smartgevoel van het leven. Het welgelukken van de *Zauberflöte* opende hem het uitzigt op eene grootere vereering en belooning dan hij vóór dien tijd ontvangen had; in zijne laatste dagen had hij van een gedeelte des Hongaarschen adels eene inschrijving van 1000 florijnen jaarlijksch en uit Amsterdam de toezegging van een nog hooger jaarlijksch bedrag ontvangen, indien hij zich wilde verpligten, om eenige stukken uitsluitend voor de inschrijvers te componeren; toen hij dus nu zijn bestaan verzekerd zag, en geheel zijn leven der kunst kon wijden, griefde het hem dat hij zoude moeten sterven en zijne vrouw met twee jonge kinderen hulpeloos achterlaten. Maar zelfs op zijn sterfbed bleef hij zich gelijk in goedheid des harten en vriendelijkheid en gaf nooit het minste teeken van ongeduld. Sophia Haibl verhaalt van hem: »Toen hij ziek werd, maakten wij hem nachtjakken om ze van voren aan te trekken, omdat hij zich wegens de gezwellen niet kon omdraaijen, en dewijl wij niet wisten hoe ernstig ziek hij zich gevoelde, vervaardigden wij ook een gewatteerden slaaprok voor den tijd, dat hij weder zoude opstaan; hij gaf hierover zijne hartelijke vreugde te kennen. Ik bezocht hem dagelijks. Op zekeren dag zeide hij tot mij: »Zeg aan uwe moeder, dat ik mij zeer wel bevind, en dat ik nog in deze week komen zal, om haar op haren verjaardag geluk te wenschen." Met levendige deelneming luisterde hij er naar, dat men de *Zauberflöte* zoo dikwijls herhaalde, en des avonds legde hij soms zijn horologie naast zich en volgde in zijn geest de opvoering: »Nu is het eerste bedrijf uit; thans begint het aria *Dir, grosze Königin der Nacht*." Nog op den dag, welke dien van zijn dood vooraf ging, zeide hij tot zijne echtgenoote: Slechts eenmaal wenschte ik nog mijne *Zauberflöte* te hooren" en zong met naauwelijks hoorbare stem: *Der Vogelfänger bin ich ja*. De kapelmeester Roser, die naast zijne sponde zat, stond op, deed de piano open en zong het lied, hetgeen Mozart groot genoegen scheen te doen. Het *Requiem* hield hem ook nog steeds bezig. Terwijl hij daar nog aan werkte plagt hij elk voleindigd nommer dadelijk te laten zingen, en begeleidde het met pianospel. Daags voor zijn overlijden deed hij de partituur op zijn bed brengen, het was namiddag 2 ure, en zong zelf de altpartij, Schack zong de sopraan, Mozart's zwager Hofer den tenor en Gerl den bas. Zij waren aan het eerste gedeelte van het *Lacrimosa*, toen Mozart hevig begon te weenen en de partituur ter zijde legde. Toen tegen het vallen van den avond zijne schoonzuster kwam, trad hare zuster, die zich overigens zoo goed wist te bedwingen, haar wanhopig in de deur te gemoet, met de woorden: »God dank, dat gij daar zijt! Heden nacht is hij zoo ziek geworden, dat ik reeds begon te gelooven, hij zoude dezen dag niet beleven; indien hij heden weder zoo akelig wordt, dan sterft hij dezen nacht." Toen zij het bed naderde, riep Mozart haar toe, »gij moet mij zien sterven." Zij deed alles wat zij vermogt, om hem die gedachte uit het hoofd te praten; maar hij antwoordde: »Ik heb reeds de doodlucht op mijn tong, ik riek den dood; en wie zal mijne Constance bijstaan, indien gij niet blijft? Zij verzocht, slechts een oogenblik naar hare moeder te mogen gaan, die zij beloofd had kennis van zijn toestand te geven; toen zij terugkwam, vond zij Süszmayr naast Mozart's bed zittende en druk aan het spreken over het *Requiem*. »Heb ik het niet gezegd, dat ik dit stuk voor mij zelven schreef?" Zeide hij, terwijl hij het met vochtige oogen doorliep. Hij was zoo zeker van zijn kort op handen zijnde dood, dat hij zijne vrouw opdroeg, om, vóór dat er nog iets nopens zijn sterven bekend zoude zijne het berigt daarvan aan Albrechtsberger mede te deelen, want dezen, voegde hij er bij, kwam, volgens regt en billijkheid, zijne plaats in de Stephanus kerk toe. Laat op den avond kwam nog de doctor, en verklaarde aan Süszmayr in vertrouwen, dat er geen uitzigt op behoud meer bestond; hij schreef evenwel nog koude doeken om het hoofd voor, hetgeen Mozart zoo zeer deed rillen, dat hij kort daarna het bewustzijn verloor, hetwelk sints dat oogenblik niet weder terugkwam. Nog in zijne laatste ijlende woorden, scheen het, dat het *Requiem* hem bezig hield, hij blies zijne wangen op en poogde met zijn mond de pauken na te bootsen. Tegen middernacht rigtte hij zich overeind, zijne oogen waren star; daarop neigde hij zijn hoofd tegen den muur en scheen in te sluimeren; ten 1 ure was hij niet meer. Het lijk werd in het doodskleed van de begrafenis-vereeniging op eene baar gelegd, die men in zijne studeerkamer plaatste, in de nabijheid van de piano. Bij overgroote scharen stroomden de menschen naar het huis van den overledene, die om hem weenden en zuchtten en klaagden; die in de gelegenheid was geweest hem van nabij te kennen, had achting voor hem opgevat en de bewondering voor het verheven genie van den man was nu algemeen geworden; zijn plotseling overlijden deed allen inzien, hoeveel men aan hem verloren had. Zijne gade, die reeds den vorigen dag zich zoo onpasselijk gevoelde, dat de doctor ook haar geneesmiddelen moest voorschrijven, was afgetobd door smart en lijden, en kon zich naauwelijks op de beenen houden. In hare radeloosheid legde zij zich in het bed van haren echtgenoot, om door dezelfde ziekte te worden aangetast en met hem te sterven. Von Swieten, die onverwijld bij haar was gekomen, zocht haar te troosten en gaf den raad, dat men haar uit hare treurige omgeving zoude verwijderen en bij bevriende familie in huis zoude brengen. Hij nam ook de zorg voor de begrafenis op zich en uit hoofde van de kommerlijke omstandigheden, waarin de weduwe zich nu bevond, was hij er op bedacht, om de teraardebestelling zoo eenvoudig en goedkoop als mogelijk, in te rigten. Den 6den Dec. 1791 des namiddags ten 3 ure, werd Mozart's lijk in de St. Stephanus kerk ingezegend, niet binnen in de kerk, maar aan de noordzijde in de kruiskapel. Het was juist een hevig regen- en sneeuwachtig weder, en de weinige vrienden, die zich bereid verklaard hadden om de begrafenisplegtigheid bij te wonen, stonden met parapluies rondom de baar, die daarop naar het kerkhof van St. Marx gevoerd werd. Het slechte weder nam ondertusschen al meer en meer in hevigheid toe en daarom besloten de volgers bij de Stubenthor terug te keeren; geen enkele vriend was bij de groeve, toen men het lijk er in deed nederdalen. Uit zuinigheid was geen eigen graf gekocht en de kist werd geplaatst in een der algemeene graven, die gewoonlijk 15 à 20 doodkisten kunnen inhouden en om de tien jaren geledigd en op nieuw bezet worden; geen gedenkteeken toonde Mozart's laatste rustplaats aan. De trouwe dienaar, die de inzegening bijgewoond had, vroeg aan de weduwe of zij niet een kruis voor den overledene wilde doen oprigten; zij antwoordde, dat hij er buitendien wel een zoude bekomen. Zij was namelijk van meening, gelijk zij later meermalen verklaarde, dat de kerk waar de inzegening plaats vond, ook voor een kruis zoude zorg dragen. Toen zij, nadat hare ongesteldheid geweken en de eerste smart gelenigd was, met eenige vrienden van haren overleden echtgenoot het kerkhof bezocht, vond zij een nieuwen doodgraver, die niet in staat was, haar Mozart's graf aan te toonen; al het zoeken was te vergeefs. Zoo is dan, niettegenstaande men verscheidene malen er moeite toe heeft gedaan, Mozart's graf niet met zekerheid aan te wijzen (2). De ongelukkige Constance bevond zich met hare twee kinderen in een deerniswaardigen toestand. Aan baar geld was bij Mozart's dood slechts 60 fl. voorhanden en aan achterstallige bezoldiging had zij 133 fl. 20 kr. te vorderen; het gansche huisraad, de garderobe en de kleine bibliotheek von Mozart er onder begrepen, werd naauwelijks op 400 fl. geschat. Maar er waren schulden te betalen, niet alleen aan edelmoedige schuldeischers, als Puchberg, die haar bij het ordenen der nalatenschap getrouw hielp, en aan zijne vordering niet dacht, maar aan werkvolk en kooplieden, die betaald wilden worden. De rekening van den apotheker alleen bedroeg meer dan 250 fl. In dezen nood wendde zij zich in de eerste plaats tot de grootmoedigheid des Keizers. Eene dankbare leerlinge van Mozart deelde haar mede, dat de Keizer door lasterlijk gebabbel over het uitspattende leven, hetwelk Mozart zoude geleid hebben en hetgeen hem eene schuld van niet minder dan 30,000 fl. op den hals had gehaald, zeer ongunstig jegens hem gestemd was en ried haar derhalve aan, om den Keizer het verzoekschrift om een pensioen persoonlijk te overhandigen, en hem nopens de valschheid dier geruchten de noodige inlichtingen te geven. In de audientie verklaarde zij onbeschroomd, dat het groote talent van Mozart de oorzaak was der vijandigheid, welke hij zich op den hals had gehaald, en waardoor hij met lastering en kuiperij onophoudelijk vervolgd werd. Zoo had men het bedrag zijner schulden vertienvoudigd; met 3000 fl. zoude zij in staat wezen alle schulden te voldoen. Hij had zonder een bepaald vast inkomen geleefd; herhaalde bevallingen en eene zware ziekte van anderhalf jaar hadden buitengewone uitgaven veroorzaakt, enz. Met deze inlichtingen tevreden gesteld, schonk haar Leopold II een pensioen van 260 fl. en ried haar aan een concert te geven, waarin hij zóó grootmoedig deelnam, dat zij al hare schulden betalen kon.

Ten slotte geven wij hier nog een beknopte biographie van den uitmuntenden componist:

Johann Chrusostomus Wolfgang Amadeus Mozart, werd den 27sten Jan. 1756 te Saltsburg geboren, waar zijn vader Leopold (geb. te Augsburg in 1719) hofmuzykant was. Reeds zeer vroeg onderscheidde zich de jonge Mozart en op zijn 5de jaar componeerde hij kleine stukken. In het jaar 1762 ondernam de vader met Mozart en zijne zuster eene reis naar Munchen en Weenen; en de jonge klavierspeler trok hier reeds de algemeene opmerkzaamheid tot zich, welke bij de tweede reis, die de familie Mozart in 1763 naar Parijs, en in 1764 naar Londen ondernam, zeer verhoogd werd. Op 7 jarigen ouderdom droeg hij reeds 6 sonaten aan de Koningin van Engeland op, en op zijn 12de jaar moest hij op zijne reis naar Weenen voor Keizer Josef eene opera (*La finta semplice*) schrijven; in deze stad bestuurde hij zelf een door hem gecomponeerd offertorium, en werd in 1769 bij zijne reis naar Italië het voorwerp der algemeene bewondering. Toen hij te Rome het beroemde *Miserere* in de goede week hoorde, hetwelk geen muzykant op straffe van den ban mogt afschrijven, stelde hij het bij zijne tehuiskomst op en zong het tot aller verwondering aan eenige kenners voor, waarop de Paus hem tot ridder van den Gouden Spoor benoemde. In Bologna nam hem de *Accademia filarmonica*, nadat hij in een nevenvertrek de hem opgegevene *Antiphona* op vier stemmen gebragt had, eenstemmig tot lid aan. Kort daarna in zijn vaderland teruggekeerd deed hij wederom eene reis naar Frankrijk en wel met zijne moeder in 1777; doch hij had het ongeluk deze in Julij 1778 door een onverwachten dood te verliezen. In Januarij 1779 naar Saltsburg teruggekeerd, zocht men hem in zijne geboortestad terug te houden, maar de handelwijze van den aartsbisschop was zoo kleingeestig en daarentegen de aanzoeken van den Keurvorst van Beijeren, Carel Theodoor, om eene opera voor het carnaval te schrijven, waren zoo aanlokkelijk, dat Mozart er gehoor aan gaf. En juist door deze opera, *Idomeneo*, werd de roem van Mozart als tooneelkunstenaar gevestigd. Naderhand weder naar Weenen gegaan zijnde, begaf hij zich in het huwelijk met Constantia Weber, wier zuster hij eigenlijk eerst had willen huwen, maar toen hij bij zijne terugkomst uit Parijs de gevoelens van deze laatste voor hem zeer veranderd vond, had hij zijne keuze op Constantia gevestigd; in het huwelijk met haar bevond hij zich steeds zeer gelukkig. In dezen tijd schreef hij de *Entführung aus dem Serail*, waarin hij zijne toenmalige gevoelens van teederheid en liefde aan den dag legt. Uit Weenen deed hij vele reizen, onder anderen ook naar Boheme, alwaar hij zoo hoog geschat werd, dat hij er zijn *Don Giovanni* (meer algemeen bekend onder den naam van *Don Juan*), *Cosi fan tutte* en *Clemenza di Tito* schreef. Hoewel overal bewonderd en toegejuicht viel hem echter geene hem waardige aanstelling ten deel, en hoewel Koning Frederik Willem II hem den rang van kapelmeester met een inkomen van 3000 th. aanbood, wilde de edele Mozart zijnen Keizer niet verlaten, die hem nu eindelijk 800 gulden tot eene jaarwedde toestond. Ook de belooning van Keizer Jozef II was karig en werd als met tegenzin geschonken, waardoor hij in behoeftige omstandigheden, slechts 36 jaren oud zijnde, den 5den December 1791 stierf. Behalve de bovenvermelde meesterstukken verheugen wij ons nog in het bezit van *Figaro's Hochzeit*, *der Schauspieldirector*, zijne talrijke sonaten, concerten voor de piano, symphoniën, enz. Hij was klein van persoon en verdiende ook als mensch geacht te worden. Onder zijne menigvuldige levensbeschrijvingen verdient die van G. N. von Nissen, Leipzig, 1828, voor de beste gehouden te worden, omdat deze schrijver, als tweede echtgenoot van Constantia Mozart, de beste gelegenheid had alle bijzonderheden van zijn leven te kennen; daar von Nissen in 1826 stierf, heeft zijne nagelatene wedawe de uitgave van het reeds voltooide werk bewerkstelligd. De jongste der twee zonen van Mozart, met name Wolfgang Amadeus, vier maanden voor den dood zijns vaders geboren, heeft zich door zijne compositiën zijnen vader waardig getoond.

(1) *Deze gedachte in zijne kranke hersenen ontstaan, gaf aanleiding om verdenking te werpen op Salieri, Mozart's mededinger en vijand te Weenen, als had hij Mozart vergif toegediend, en na den dood van eerstgenoemde, verspreidde zich het gerucht, dat hij zich zelven op zijn sterfbed in zijne phantasiën van deze misdaad had beschuldigd. Een landgenoot, Carpani geheeten, heeft in een breedvoerig vertoog Salieri ten deze verdedigd; in dit stuk komt, behalve vele declamatiën, ook de geneeskundige verklaring voor, dat Mozart aan eene hersenontsteking was gestorven, benevens de verklaring van Salieri's ziekenoppassers, dat hij in zijne ziekte niets hoegenaamd van vergiftiging heeft gesproken.*

(2) *Kort geleden heeft men echter, gelijk algemeen bekend is, de begrafenisplaats van Mozart vastgesteld, en voor eenige maanden met een gedenkteeken versierd.*

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 25 Maart.

Stads-Schouwburg. Het oorspronkelijke tooneelspel: *Slavernij of de Knecht Heer over zijn Meester*, door den Heer S. Cool, is hier gedurende de afgeloopen week drie malen herhaald; met genoegen hebben wij opgemerkt dat de kleine feilen, die van eene eerste voorstelling onafscheidelijk zijn, trapsgewijze zijn verdwenen en dat elke voorstelling aan geacheveerdheid gewonnen heeft. De Heer Wijnstok heeft getoond thans een beter inzigt van het zwakke, weifelachtige karakter van Eggestein verkregen te hebben; in de vervulling dier rol is hij bij de latere opvoeringen goed geslaagd. Mw. Coenen-van Ollefen heeft ditmaal (en daarvoor moet men haar dankbaar zijn, daar wanneer het karakter van Carolina wordt opgevat, zoo als de schets, die de Heer Cool daarvan in zijn tooneelspel levert, zulks medebrengt, eene dergelijke opvatting pijnlijk voor het menschelijk gevoel moet zijn, wijl Carolina de liefde van haren vader met den schandelijksten ondank beloont) met inzigt vermeden, de verschillende hatelijke en kwetsende passages te zeer te doen uitkomen, en daardoor) een zachteren tint geworpen over het onnatuurlijke karakter van Carolina. Dat de Heeren Roobol en Tjasink zich met niet minder succès dan bij de eerste opvoering kweten, behoeft geene vermelding. Ook de Heer Veltman, Vink en Kistemaker hebben verdienstelijk gespeeld. Wij haasten ons een onwillekeurig verzuim te herstellen, door ons bij eene vorige gelegenheid begaan; wij vergaten namelijk melding te maken van Mw. Larondelle, die de rol van Mme. Pompon, op pikante wijze, zeer goed vervuld heeft.

Het schoone ballet *Juanita, de bruid van Valencia* boeit nog steeds het publiek, dat herhaaldelijk zoo over decoratien en costumes, als dansen, groeperingen en exercitien, zijne tevredenheid aan den dag legt, en zoowel de solo-dansers, de Heeren Friant, Varangot en Berkman en de Dames Garberoglio, van Hamme-Bia en Beyerlé, als het corps de ballet zijne tevredenheid betuigt.

Van de debut-voorstelling van Mme. Luigia Ponti, als Norma op Dingsdag jl., hebben wij reeds in een onzer vorige nommers gesproken. Donderdag jl. werd dezelfde opera herhaald; het publiek was in zeer geringen getale opgekomen. Dingsdag a. s. geeft de Heer Mazzetti voor zijne benefice-voorstelling: *Linda di Chamounix*. Donderdag daaraanvolgende zal door het Italiaansche opera-gezelschap *Semiramis*, zangspel van Rossini, ten gehoore worden gebragt, als wanneer de Heer Biacchi, eerste bas, zich voor de eerste maal zal doen hooren.

Schouwburg-Frascati. De mare, dat Shakspeare's *Hamlet* door dit tooneelgezelschap als benefice-voorstelling voor den Heer A. Peters zou worden opgevoerd, had Woensdag jl. eene talrijke schare toeschouwers naar dit locaal gelokt, die door hunne tegenwoordigheid van hunne belangstelling, zoowel in het classieke treurspel als in den beneficiant blijk gaven. De opvoering heeft, wij mogen zulks gerustelijk verklaren, de hooggespannen verwachting niet teleurgesteld. Mogten ook allen, die in *Hamlet* optraden, geene aanspraak kunnen maken op den naam van een eersten rang in het treurspel in te nemen, de hoofdrollen waren echter in goede handen; de Hr. Peters toch vervulde de rol van Hamlet, Mw. Kleine die van Ophelia, terwijl Mw. Engelman-Bia en de Heer Metsch Geertruida en Norcester voorstelden. De Heer Peters gaf het sombere, zwaarmoedige karakter van Hamlet, die door zoo verschillende hartstogten geslingerd, bijna het gebruik der rede mist, uitstekend weder; Mw. Kleine was in de rol van Ophelia voortreffelijk als de minnende jonkvrouw, terwijl zij zich, daar waar zij haren pligt als dochter vervult, en voor een zelfs schuldigen vader kinderlijke genegenheid [illegible] aan den dag legt, [illegible] rol wist te verheffen. De door wroeging gekwelde Koningin-Weduwe werd met kracht en waarheid door Mw. Engelman voorgesteld; de Heer Metsch had als Norcestes, Hamlet's vriend minder gemoedelijkheid en vaderlijken ernst, en meer warmte en hartelijkheid aan den dag kunnen leggen. De Heer Moor vervulde de rol van Claudius op eene wijze, die de goede verwachtingen, welke men van de toekomst van dezen jongen acteur koestert, regtvaardigde. In voorkomen, houding en toon was hij zeer gelukkig. Indien hij zoo voortgaat, kan hij een sieraad van het Hollandsche tooneel worden. Het publiek heeft den Heer Peters herhaaldelijk teruggeroepen, welke welverdiende eer ook ten slotte den hoofdvertooners ten deel viel.

Donderdag jl. werd het tooneelspel: *Zestien jaren geleden of Moederliefde en Kindertrouw* ten tooneele gebragt; nadat dit stuk voor eenige maanden op den Stads-schouwburg was opgevoerd, hebben wij er onze weinige ingenomenheid, bijna onzen afkeer voor aan den dag gelegd; ook hier betreuren wij de opvoering van een stuk, dat zoo zeer tegen alle kieschheid en welvoegelijkheid indruischt en zich slechts door zijne onzedelijke strekking kenmerkt. Daar wij die voorstelling niet hebben bijgewoond, kunnen wij aangaande de opvoering geene bijzonderheden mededeelen.

Salon in de Nes. Eene nieuwe vaudeville: *Alberta de Eerste*, werd hier Donderdag jl. ten tooneele gevoerd. De inhoud komt kortelijk hierop neder: Prins Frederik August van Saksen-Meiningen heeft na den dood van zijn oom aanspraak op den troon van dat hertogdom; hij verlaat in zijne jeugd het land en verliest daardoor zijne regten. De oude groothertog sterft en de graaf von Mistertof, minister van oorlog, benevens de baron von Rosenkranz weten de Stenden te bewegen eene jonge nicht van den overledene tot groothertogin te benoemen; zij vermoeden dat het hun gemakkelijk zal vallen over een jong meisje te heerschen. Intusschen is Frederik August aangekomen en heeft bij zijne jeugdige nicht een bezoek gebragt; deze verlieft op den prins, welke laatste zich, door zijne aanspraken op den troon te doen gelden, in gevaar brengt, waaruit hij door de jonge vorstin gered wordt, die hem, na eene algemeene amnestie te hebben uitgevaardigd, ten slotte hare hand aanbiedt. Daarna verzoekt de jonge vorstin het publiek eene algemeene amnestie te willen verleenen, voor de feilen, welke het mogt hebben opgemerkt en het publiek schenkt die niet alleen, maar roept zelfs de hoofdvertooners terug. De benefice-voorstelling van Mej. Samehtini kenmerkte zich bovendien door een ander voorval. Men heeft haar namelijk eene gouden broche (Camee) met dito knoppen en een fraai bewerkt goud cylinder-horologie vereerd; bovendien heeft men eenige bouquetten ten tooneele geworpen. Tegen het eerste blijk van waardering der ontluikende talenten van Mej. Samehtini hebben wij niets in te brengen, daar wij gaarne zien, dat het publiek jonge lieden aanmoedigt en voorthelpt; het laatste gedeelte der huldebetuiging komt ons, de jeugd en de hoogte, waarop Mej. Samehtini zich bevindt, in aanmerking genomen, zeer overdreven en onverstandig voor. Wij hopen, dat die onberedeneerde handelwijze bij Mej. Samehtini geen anderen indruk zal achterlaten, dan de zucht om zich door volhardende studie en onvermoeiden ijver eene dergelijke hulde *in de toekomst* waardig te maken.

Salon in de Amstelstraat. Het volksdrama: *De Metselaars-Gezellen*, Maandag jl. als benefice-voorstelling van den Heer Strelitski opgevoerd, heeft zoo om zijnen inhoud en strekking als door het goede spel der verschillende vertooners grooten opgang gemaakt. De inhoud van dit goed geschreven en belangwekkende stuk komt op het volgende neder: Twee jongelieden, Lambert en Lorrin beminnen hetzelfde meisje; zij zijn beide handwerkslieden; op het oogenblik dat Lambert zich op eene hooge stelling bevindt, snijdt Lorrin een touw door en de ongelukkige Lambert stort neder. Zijn val wordt echter gestuit, en hij komt er met eenige vrij ernstige kwetsuren af. Een kameraad van Lambert, Androche, vindt bij toeval het mes, waarmede Lorrin het touw heeft doorgesneden; met dit bewijsstuk gewapend, dwingt hij Lorrin van het meisje af te zien en het land te verlaten, na alvorens een ouden oom van Lambert, die zich door ongelukkige speculatien in een benarden toestand bevindt, uit den nood te hebben geholpen. Het stuk werd verdienstelijk afgespeeld door de Heeren van Biene, Morin, Strelitski en Judels en de Dames Roos en Bersée. Eene bijzondere vermelding verdienen de schoone decoratien, waaronder het vierde tafereel, het dak van een in aanbouw zijnd huis, waarop de werklieden bezig zijn, bijzonder uitmuntte. Wij wenschen dit goede stuk, dat zich gunstig onderscheidt van de gewone producten der Fransche school, nog vele latere opvoeringen toe.

Morgen avond geeft Mw. S. Sablairolles eene voorstelling ten haren voordeele en zal alsdan in het tooneelspel: *De Dochter van den Houtvester*, de hoofdrol vervullen. Deze talentvolle en liefttallige actrice heeft zich zoo zeer de algemeene genegenheid weten te verwerven, dat zij met regt de lieveling van het publiek mag genoemd worden. Dat de voorstelling van morgen avond druk bezocht zal worden, behoeft geene verzekering.

Grand Theater in de Amstelstraat. Het drama *Victorijn of het Weeskind en de Moordenaar*, dat Dingsdag jl. als benefice-voorstelling voor den Heer Grader voor de eerste maal werd opgevoerd, is hier gedurende de overige dagen der week met veel bijval herhaald. Inzonderheid waren het de Heeren Grader (von Reinbau) en Faassen (Babylas), benevens Mw. van Lier (Victorijn), die van de zijde des publieks de meest ondubbelzinnige bewijzen van tevredenheid mogten verwerven, daar het publiek hen herhaaldelijk toejuichte en hen ten slotte terugriep. Costumes en mise en-scène verdienen eene loffelijke vermelding. De *pas de caractère* van den jongen Heer Isouard van Lier en zijne zuster Fanny gaf veel genoegen. Ook de pas de deux van den Heer en Mw. Wit, alsmede het Ensemble, door het corps de ballet, werd zeer toegejuicht.

Morgen avond verwacht men eene laatste opvoering van het drama *Victorijn*, waaraan gewis geen drukke toeloop zal ontbreken.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 668.

Wit begint en geeft op den 4den zet mat.

ZWART.

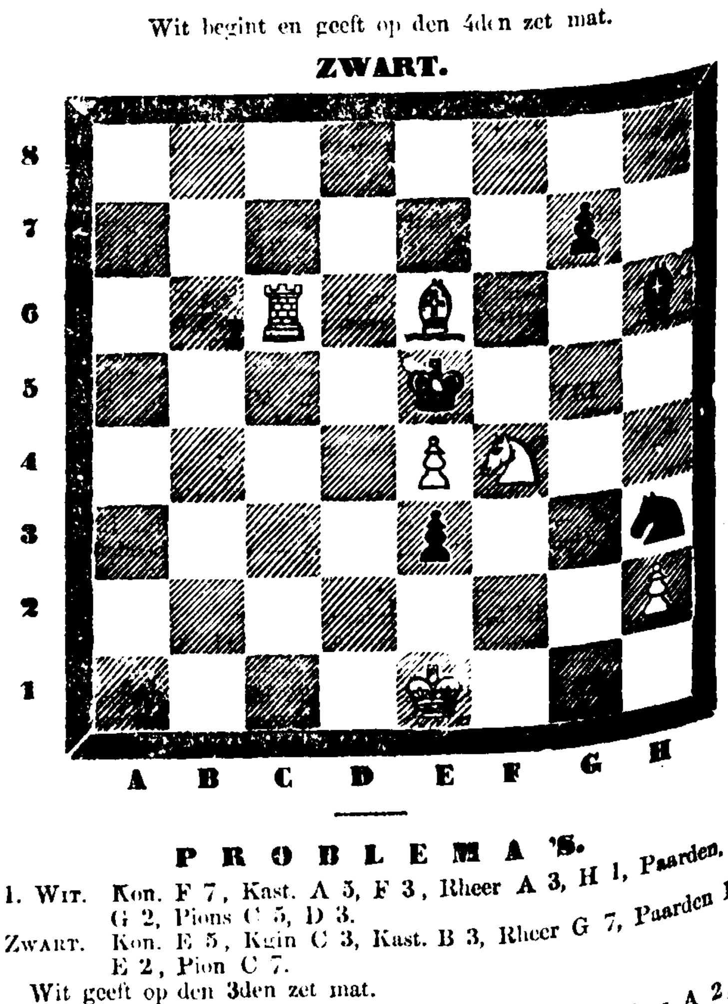

PROBLEMA'S.

1. Wit. Kon. F 7, Kast. A 5, F 3, Rheer A 3, H 1, Paarden, E 8, G 2, Pions C 5, D 3.
Zwart. Kon. E 5, Kgin C 3, Kast. B 3, Rheer G 7, Paarden D 4, E 2, Pion C 7.
Wit geeft op den 3den zet mat.

2. Wit. Kon. E 6, Kast. B 3, Paarden A 7, D 3, Pions A 2, 4, C 4, F 2, G 3, 6, H 4.
Zwart. Kon. D 4, Rheer F 8, Pions A 5, B 6, F 6, G 4, 7, H 5.
Wit geeft op den 4den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 667.

1. Wit. D 4 op B 4 — Zwart. Onverschillig.
2. D 6 of E 5 geeft † en mat.

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. Wit. C 4 op A 4, E 2 op C 3.
2. Wit. H 1 op E 1, F 6 op B 2, B 2 op B 1.
3. Wit. F 6 op F 2, C 4 op C 5, F 2 geeft mat.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het Schaakgezelschap *Schaaklief hebbers* te Monnickendam, Schaakgenootschap te Wijnaldum en van de HH. G. S. en J. D. B. te Dordrecht, V. O. te 's Gravenhage, J. A. B. en C. Z. te Harderwijk, L. C. J. F. te Utrecht, W. D. en I. L. B. te Wijk bij Duurstede, T. te St. Oedenrode, M. H. D. te Middelburg, H. S. W. alhier.

Amsterdam bij Gebr. Diederichs.— Gedrukt bij C. A. Spin & Zoon.